



prometheus

e-bülten

TOHAV

Merhaba,

TOHAV tarafından yürütülen “İşkence ve Kötü Muamelenin Önlenmesinde Aktif Sivil Toplum” projesi kapsamında yayınladığımız Prometheus e-bültenimizin 5. sayısı ile karşınızdayız.

Bu sayımızda Avrupa Komisyonu tarafından hazırlanan, Ekim 2011’den Eylül 2012’ye kadar olan dönemi kapsayan Türkiye 2012 Yılı İlerleme Raporu’nun siyasi kriterler bölümünde insan hakları ve azınlıkların korunması başlığı altında yer alan işkence ve kötü muameleyle ilişkin incelemelerden derlediğimiz yazımızı okuyabilirsiniz.

Proje kapsamında düzenlediğimiz eğitim seminerlerimizin üçüncüsü 10-11 Kasım 2012 tarihleri arasında Mardin’de yapıldı. Mardin ve çevre illerden çok sayıda kişi ve kurum temsilcilerinin katıldığı eğitim seminerimizin içeriği ve resimleri bültenimizin bizden haberler bölümünde...

Aynı zamanda 2012 yılının en son sayısı da olan bu bültenimizin sonunda yine günlük gazete, haber ajansı ve internet sitelerinde yer alan işkence ve kötü muamele haberlerinin derlenmesiyle oluşturduğumuz raporumuz var. Raporumuz Temmuz 2012- Ekim 2012 tarihleri arasındaki dönemi kapsıyor.

Gelecek yılda ve sayımızda görüşmek üzere,

İyi okumalar...

İşkence ve Kötü Muamelenin Önlenmesinde Aktif Sivil Toplum Projesi
MARDİN EĞİTİM SEMİNERİ
SAYFA 2

2012 Türkiye İlerleme Raporunda İşkence ve Kötü Muamele
SAYFA 3

TOHAV
İŞKENCE ve KÖTÜ MUAMELE RAPORU
(Temmuz 2012 - Ekim 2012)
SAYFA 5

İşkence ve Kötü Muamele İhlalleri
SAYFA 5

İşkence ve Kötü Muamele İddiaları Kapsamında Devam Eden Soruşturma ve Davalar
SAYFA 18

İşkence ve Kötü Muamele Suçlarına İlişkin Sonuçlanan Dava ve Soruşturmalar
SAYFA 23

AİHM
SAYFA 24

DUYURU
SAYFA 25

MEVZUAT
SAYFA 26

Toplum ve Hukuk Araştırmaları Vakfı

Kuloğlu Mah. Turnacıbaşı Sk. No: 39 Kat: 3-4-5 Beyoğlu/İstanbul

Tel: +90 (212) 293 47 70-71 Faks: +90 (212) 293 47 72

E-Mail: tohav@tohav.org Website: www.tohav.org

İşkence ve Kötü Muamelenin Önlenmesinde Aktif Sivil Toplum Projesi MARDİN EĞİTİM SEMİNERİ

TOHAV tarafından yürütülen “İşkencenin Önlenmesinde Aktif Sivil Toplum Projesi” kapsamında düzenlenen seminerlerin üçüncüsü olan İşkencenin Önlenmesinde Aktif Sivil Toplum Projesi eğitim semineri, 10 - 11 Kasım 2012 tarihlerinde TOHAV ve Diyarbakır - Mardin Barolarının katkılarıyla Mardin Hilton Garden Inn Otel’de gerçekleştirildi. Eğitim seminerine; Mardin, Diyarbakır, Şanlıurfa, Batman, Siirt ve Adana barolarına kayıtlı avukatlar ve bu illerde faaliyette bulunana bazı Sivil Toplum Kuruluşları katıldı.

TOHAV üyesi Av. Mehmet Ali Kahraman tarafından açılış yapılan seminerin başlangıcında Diyarbakır Baro Başkanı Av. Tahir Elçi ve Mardin Baro Başkanı Av. Azat Yıldırım tarafından açılış konuşmaları yapıldı. Yapılan açılış konuşmalarında, işkence ile mücadelenin önemine vurgu yapılarak organizasyondan dolayı TOHAV’a teşekkür edildi.

Eğitim seminerine katılan konuşmacılar (Yrd. Doç. Dr. Murat Önok, Av. Eylem Yıldız, Prof. Dr. Ümit Biçer, Av. Ezgi Şahin, Av. Mehmet Ali Kahraman) tarafından; Uluslararası Hukuktaki Düzenlemeler Işığında İşkence ve Kötü Muamele, Türk Ceza Kanunu’nda İşkence Suçu ve Kovuşturma Usulü, İşkencenin Önlenmesi Bakımından Sanık Hakları ve Usul Güvenceleri, İşkencenin Belgelenmesi ve Tıbbi Raporlama I, İşkencenin Belgelenmesi ve Tıbbi Raporlama II, Mağdurla Görüşme Teknikleri I, Mağdurla Görüşme Teknikleri II, Ulusal ve Uluslararası Önleme ve Başvuru Mekanizmaları, OPCAT, İşkenceden Doğan Tazminat Sorumluluğu başlıklı 9 ana oturumda sunumlar yapıldı.

Yoğun ilgi gören eğitim semineri sonrasında toplam 155 katılımcıya sertifika dağıtıldı.



2012 Türkiye İlerleme Raporunda İşkence ve Kötü Muamele¹

Hükümet, **işkence ve kötü muameleyi** önlemeye yönelik yasal güvencenin sağlanması konusundaki çabalarını sürdürmüştür. Kolluk görevlileri tarafından yapılan kötü muamele vakalarının sayısı ve şiddetindeki azalma eğilimi devam etmiştir. Adalet Bakanlığına bağlı Adli Tıp Kurumu bünyesindeki kurul raporlarının yanı sıra, adli tabip raporları ile üniversite veya bağımsız kuruluşların raporları da artık bazı mahkemeler tarafından kanıt olarak kabul edilmektedir.

Ancak, gözaltı merkezleri ve cezaevlerinin yanı sıra, tutuklama sırasında ve resmi gözaltı merkezlerinin dışında aşırı güç kullanımı endişe kaynağı olmaya devam etmektedir. Ölümcül yaralama da dâhil olmak üzere (ateşli silahla), kolluk görevlilerinin orantısız güç kullanımını konusunda bazı raporlar bulunmaktadır.

Türkiye, BM İşkenceyle Mücadele Sözleşmesi İhtiyari Protokolünü onaylamış ancak ihtiyari Protokolün koşulları ile uyumlu Ulusal Önleme Mekanizması henüz oluşturulmamıştır.

Gözaltı merkezlerinde, gözlem altında tutulan göçmenlere yapılan muamelenin iyileştirilmesi gerekmektedir.

Suçun cezasız kalmasıyla mücadele konusunda Danıştay, İçişleri Bakanlığına 16 gencin 26 Aralık 1995 tarihinde Manisa'da tutuklanması ve Manisa Emniyet Müdürlüğünde işkence görmeleri nedeniyle tazminat ödemesiyle ilgili mahkeme kararını onamıştır.

Genel olarak, insan hakları ihlallerinin cezasız kalmasıyla mücadele çabaları yetersizdir. Güvenlik veya kolluk kuvvetleri tarafından yapıldığı öne sürülen işkence iddialarının hızlı, kapsamlı, bağımsız ve etkili biçimde soruşturulması çoğu zaman eksik kalmaktadır. Ayrıca, işkence davaları için zamanaşımı konusunda herhangi bir istisna bulunmamaktadır.

Askeri hapishanelerdeki vicdani retçilerin kötü muamele gördüğü iddialarına ilişkin bazı davalar devam etmektedir. TBMM İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu, askeri hapishanelerdeki uygulamaları eleştir-

miş ve askerlerin cezalandırılmasına üst rütbeli bir subay tarafından değil, bağımsız adli makamlarca karar verilmesi gerektiğini açıklamıştır. Bu konu hakkında AİHM kararının uygulanması gerekmektedir.

Kolluk kuvvetleri, işkence ve kötü muamele iddiasında bulunan kişiler aleyhinde sıklıkla karşı dava açmıştır. Birçok durumda, bu davalara mahkemeler tarafından öncelik verilmiştir. Mahkemelerde, hızlı, kapsamlı, bağımsız ve etkili soruşturuların yapılmaması yargılamaların uzamasına yol açmaktadır. İşkence, kötü muamele veya ölümcül yaralamadan (ateşli silahla) suçlu bulunan kolluk görevlileri, kısa süreli hapis cezaları almakta ya da cezaları tecil edilmektedir.

Bütün siyasi partilerden siyasetçiler, daha önce işkence ve tecavüz suçlamalarına maruz kalmış bir polis amirinin İstanbul'da bir terörle mücadele biriminde kilit bir göreve atanması konusunda eleştiride bulunmuşlardır. Bu konu kamuoyunda yoğun tartışmalara sebep olmuştur.

Adli kolluk kuvvetinin bulunmaması, işkence veya kötü muamele suçlamalarına ilişkin idarî soruşturuların, soruşturmanın tarafsızlığını tehlikeye atacak şekilde, suçlanan polislerin çalışma arkadaşları tarafından yapılmaya devam etmesine sebep olmaktadır.

Kayıp kişiler, toplu mezarların açılması veya güvenlik ve kolluk görevlileri tarafından yapıldığı iddia edilen yargısız infazlara ilişkin olarak soruşturuların eksiksiz ve bağımsız bir şekilde yürütülmesi konusunda kapsamlı bir yaklaşım bulunmamaktadır. Güneydoğuda rastlanılan toplu mezarlar yeterince soruşturulmamıştır.

Sonuç olarak, gözaltı merkezlerinde işkence ve kötü muamele vakalarında azalma eğilimi görülmüştür; ancak, aşırı güç kullanma iddiaları endişe konusu olmaya devam etmektedir. İnsan hakları ihlallerinin cezasız kalmasıyla mücadele konusunda çok sınırlı ilerleme kaydedilmiştir. Adli soruşturmalarda önemli ölçüde yığılma vardır, ancak öncelik, birçok iyi belgelendirilmiş davada görüldüğü üzere, güvenlik güçleri tarafından başlatılan karşıt iddialara verilmektedir.

1- Bu yazı Avrupa Birliği Bakanlığı resmi sitesinde yer alan 2012 Türkiye İlerleme Raporu'nun 19-21 sayfalarından yararlanılarak ve kısaltılarak oluşturulmuştur. Raporun tamamı ve orijinali için Bkz.

http://www.abgs.gov.tr/files/AB_Iliskileri/AdaylikSureci/İlerlemeRaporlari/2012_ilerleme_raporu_tr.pdf Erişim tarihi:11.10.2012

Cezaevi sistemi reformu devam etmiştir. Mahkum ve tutuklular için oluşturulan beş rehabilitasyon merkezinde, Adalet Bakanlığı tarafından rehabilitasyon hizmetlerini geliştirmek amacıyla oluşturulan vaka yönetimi modeli uygulamaya geçirilmiştir. Adalet Bakanlığı, Adana Pozantı Çocuk Cezaevindeki kötü muamele iddialarına ilişkin soruşturma başlatmıştır.

Mahkûmların tıbbi muayeneleri sırasında kolluk görevlilerinin bulunmasının önlenmesine ilişkin olarak, Sağlık Bakanlığı, Adalet Bakanlığı ve İçişleri Bakanlığı arasında yapılan üçlü protokol Kasım 2011'de uygulamaya başlanmıştır. Söz konusu protokolün Avrupa standartlarına uygun olması için yakından izlenmesi gerekmektedir.

Denetimli serbestlik içeren mahkeme kararlarının sayısı artmıştır ve Denetimli Serbestlik Kanunundaki değişiklik sonucunda çok sayıda mahkûm tahliye edilmiştir.

Cezaevlerindeki aşırı kalabalık ciddi endişe yaratmaktadır; cezaevinde bulunanların %41'i hakkında henüz kesin hüküm verilmemiştir. Cezaevi sisteminin kaynakları yetersizdir. Mahkûmların seslerinin kaydedilmesi, hücre hapsinin yaygın bir şekilde uygulanması, mahkûmların ve ziyaretçilerinin soyundurularak arama tabi tutulmaları da dâhil olmak üzere, kötü muamele iddiaları endişe kaynağı olmaya devam etmektedir.

Çocuk cezaevleri sayı ve kalite açısından yetersiz kalmaya devam etmektedir. Adana Pozantı Çocuk Cezaevindeki kötü muamele iddialarının ardından, çocuklar ailelerinden uzakta, Ankara'da bir çocuk cezaevine yerleştirilmiştir. Özellikle kız çocukları olmak üzere çocuklar, bazı cezaevlerinde yetişkinlerden ayrı tutulmamaktadır.

Cezaevlerinin izlenmesine ilişkin standartlar, BM standartlarına uygun değildir. Cezaevi izleme kurulları etkin çalışmamakta ve çeşitli cezaevleri için görevlendirilmiş kurullar bulunmamaktadır. Kurulların, cezaevlerini etkili bir şekilde izleme hakları ve kaynakları bulunmamaktadır. Bazı il kurulları habersiz ziyaretlerde bulunmaktadır; ancak, bu kurulların raporları uygulamada değişikliğe yol açmamıştır.

AİHS ilkelerini de içeren mahkûm haklarıyla ilgili genel bir düzenleme bulunmamaktadır. Cezaevlerinde, gazete, dergi ve kitapların bulundurulması konusunda aşırı kısıtlamalar devam etmektedir. Cezaevlerinde açık ve kapalı görüşmelere ilişkin uygulamalar endişe kaynağıdır. Ziyaretlerde ve mektuplaşmalarda Kürtçenin kullanılmasına ilişkin kısıtlamaların devam ettiğine dair bilgi-

ler gelmektedir. Cezaevi yönetimleri arasında farklı uygulamalar mevcuttur. Cezaevlerindeki şikâyet sisteminin, tüm mahkûmların yararlanabileceği hale getirilmesi için, Birleşmiş Milletler İşkenceyle Mücadele Sözleşmesi İhtiyari Protokolü'ne uygun olarak tümüyle gözden geçirilmesi gerekmektedir.

Birçok hasta ve ölümcül hasta mahkûma gerekli tıbbi tedavi yapılmamaktadır. Yüksek güvenli F-tipi hücrelerin şartlarının fizyolojik ve psikolojik hasara sebep olduğuna dair şikâyetler bildirilmektedir.

Sonuç olarak, sıhhi ve diğer fiziki koşulları önemli ölçüde etkileyen, cezaevlerinin aşırı kalabalık oluşundan kaynaklanan sorunlar devam etmektedir. Cezaevlerindeki şikâyet sistemi için bir reforma ihtiyaç duyulmaktadır.

Adalet erişim konusunda, sınırlı ilerleme kaydedilmiştir. Adalet Bakanlığının internet sayfasında adli konular hakkında bilgiler ve takip edilecek prosedürler hakkında broşürler bulunmaktadır. Barolar ve diğer sivil toplum kuruluşları da, vatandaşların adalete erişim hakkı bakımından farkındalıklarının artırılmasına katkı sağlamıştır.

Ancak, adli yardım için genel bir strateji bulunmamaktadır. Adli yardım için tahsis edilen mali kaynaklar yeterli değildir, adli yardım kapsamında avukatlara ödenen ücretler benzer davalarda ödenen ücretlerle kıyaslandığında düşük kalmaktadır. Bu durum verilen hizmetin kalitesinin düşmesine neden olabilmektedir. Düşük ücretler ve etkili izlemenin bulunmaması nedeniyle, barolar tarafından atanan avukatlar suçlu için her zaman etkili bir savunma yapmamaktadır. Mevcut sistem endişeleri artırmakta ve sistemin gözden geçirilmesi gerekmektedir.

Kırsal kesimde ve dezavantajlı gruplar arasında adli yardım konusundaki farkındalık sınırlıdır. Kadınlar, çocuklar ve cezaevindeki tutuklu ve hükümlülerin büyük bir kısmının adli yardıma erişimi bulunmamaktadır. Etkili bir korumanın bulunmaması, aile içi şiddet mağdurlarının adalete erişimini hâlâ engellemektedir. Davalılar, yanlış şekilde yönlendirilerek, avukat talebinde bulunmanın suçlu olma anlamına geldiğini düşünmeye devam etmektedirler.

Sonuç olarak, adalete erişim konusunda sınırlı ilerleme kaydedilmiştir. Adli yardımın kapsamı ve kalitesi yetersizdir. Uzun süredir devam eden sorunların çözülmesini sağlayacak etkili bir izleme mekanizması bulunmamaktadır.

TOHAV

İşkence ve Kötü Muamele Raporu²

(Temmuz 2012 - Ekim 2012)

ASKERİ MAKAMLAR TARAFINDAN GERÇEKLEŞTİRİLEN İŞKENCE VE KÖTÜ MUAMELE İHLALLERİ

Jandarma, duruşma salonlarında sanık ve avukatlarını darp ederek, biber gazı sıkarak işkence ve kötü muamele uyguluyor.

1- Şırnak'ın Silopi ilçesinden Irak'a açılan Habur Sınır Kapısı girişinde, kuyrukta bekleyen sürücülerin "hırsızlık" şikâyetleri üzerine askerler tarafından seyyar satıcılıkta yapan bir grup çocuk, Habur'un giriş kapısının hemen yanında daha önce nöbet yeri olarak kullanılan boş kulübeye götürülerek bölgeden uzaklaşmaları konusunda uyarıldı. Bu sırada bir askerinin çocuklara ikazda bulunurken ellerini açtırıp copla vurmaya kamelemlere yansıdı. Daha sonra serbest bırakılan gruptan bazı çocuklar, askerlerin ikazda bulunurken copla ellerine ve ayaklarına vurduğunu söyledi. ("**Askerden çocuklara sıra dayacağı**", <http://www.radikal.com.tr>, 18.07.2012)

2- Van'ın Çaldıran İlçesi'nde bulunan Soğuksu Köyü'nün Gülizar Mezrası'nda kaybolan koyunlarını bulmak için evden çıkan 19 yaşındaki Veysi Ecer'e, sabah saatlerinde askerler tarafından dur ihbarı yapılmadan ateş açıldı. Sırtına ve koluna iki merminin isabet ettiği Ecer, kaldırıldığı Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi Tıp Fakültesi'nde yoğun bakıma alındı. Ameliyat edilen Ecer'in hayati tehlikesinin devam ettiği ve ikinci bir ameliyat olma durumunun olduğu belirtildi. Ecer ailesine askeriye'nin şu ana kadar konu ile ilgili hiçbir bilgilendirme yapmaması ise dikkat çekti. Ecer'in Gülizar Mezrası'nda bulunan Ersani Karakolu askerleri tarafından vurulduğunu doğrulayan amca Mehmet Şirin Ecer, "Yeğenim bir arkadaşıyla beraber koyunlarını aramaya gitti. Yeğenimle beraber olan diğer genç bize askerlerin hiçbir ihtar yapmadan kendilerine ateş açtığı bilgisini

verdi. Yeğenimin gittiği bölge yasak bölge değil. Bütün köylülerin rahatlıkta gittiği alandır." dedi. ("**Askerlerin vurduğu Ecer'in hayati tehlikesi sürüyor**", <http://diclehaber.com.tr>, 24.07.2012)

3- BDP'nin düzenlediği mitingde katledilen Murat Elibol'un protestosuna katıldıkları için haklarında dava açılan 6'sı tutuklu 9 kişinin yargılandığı davanın Diyarbakır 4. Ağır Ceza Mahkemesi'nde görülen ikinci duruşmasında sanıklar savunma yapmak istediklerini mahkeme başkanına ilettiler. Mahkeme başkanı ise, "Savunmalarınız dava ile ilgili değil" diyerek savunma talebini kabul etmedi. Bunun üzerine sanıklar, "Biz o zaman duruşmaya devam etmek istemiyoruz." dedi. Mahkeme başkanı ise "Yani duruşmayı boykot mu ediyorsunuz?" dedi. Sanıklar, "Evet boykot ediyoruz" dedi. Mahkeme başkanı ise, "O zaman duruşma salonundan çıkın" demesi üzerine jandarma sanıklara coplarla saldırdı. Mahkeme tarafından verilen kısa bir aranın ardından verilen kararda, sanıklara saldıran er Yunus Avcı hakkında suç duyurusunda bulunulmasına karar verildi. ("**Mahkemeyi boykot eden sanıklara jandarma saldırdı**", <http://diclehaber.com.tr>, 26.07.2012)

4- Diyarbakır'ın Lice ilçesi Kayacak köyünde 2 askerin yaşamını yitirdiği patlamanın ardından araçla olay yerinden geçen inşaat işçilerinin tarandığı ve 1 işçinin yaralandığı ortaya çıktı. Taranan işçilerden Osman Damla adlı inşaat işçisi, yaşanan olayı anlattı. Çatışmanın olduğu bölgedeki karakolun önünden geçtiklerinde herhangi bir "Dur" ihtarının yapılmadığını dile getiren Damla, askerlerin arabaya öldürme amacı ile ateş ettiğini belirtti. Damla, cama gelen kurşunlar nedeni ile vücuduna ve gözüne cam parçalarının isabet etmesi sonucu yaralandığını belirtti. Damla, kendilerine hazırlanan ve şikâyetçi olmadıkları şeklinde ibarelerin bulunduğu tutanağın zorla imzalatıldığını belirtti. Hastaneden rapor alan Damla, savcılığa suç duyurusunda bulduklarını kaydetti. ("**İnşaat işçileri tarandı!**", <http://www.ozgur-gundem.com>, 06.08.2012)

2- Bu rapor, TOHAV'ın "İşkencenin Önlenmesinde Aktif Sivil Toplum Projesi" kapsamında yürütülen izleme faaliyeti çerçevesinde günlük olarak taranan gazete, haber ajansı ve internet sitelerinde yer alan işkence ve kötü muamele haberlerinin derlenmesiyle oluşturulmuştur.

5- İzmir Merkez Komutanlığı'na bağlı askeri cezaevinde dün intihar ettiği iddia edilen zorunlu askerlik yapan er Hitami Yörük'ün cenazesi ailesine teslim edildi. Askeri savcılık tarafından yapılan incelemelerin ardından Yörük'ün kendini astığı ileri sürüldü. Yörük'ün cenazesi İzmir Adli Tıp Kurumu'nda yapılan otopsi işlemlerinin ardından memleketi Balıkesir'de toprağa verilmek üzere yola çıkarıldı. Barış ve Demokrasi Partisi (BDP) Kars Milletvekili Mülkiye Birdane'nin şüpheli asker ölümleri hakkında verdiği soru önergesini yanıtlayan Milli Savunma Bakanı İsmet Yılmaz, son iki buçuk yılda kışlarda 252 ölüm gerçekleştiğini, bunlardan 175'inin kayıtlara intihar olarak geçtiğini açıklamıştı. ("**Askeri Cezaevinde İntihar İddiası**", <http://www.bianet.org>, 22.08.2012)

6- Giresun'un Espiye İlçe Adliyesi'nde önceki gün görülen bir davanın karar duruşmasında jandarma, cezayı çok buldukları için tepki gösteren sanıklara biber gazı sıktı. Duruşmada yaşananları anlatan avukat Emel Bodur, hâkim Bayram Ali Kesimal'ın sanıkların tutukluluklarının devamına karar verdiğini ifade ederek şunları söyledi: "Hâkim sanıklara değişik cezalar verildiğini açıkladı ve salondan çıktı. Erol ve Mustafa Karadere ile avukatları Sabri Öztürk de salondan ayrıldı. Ancak cezayı çok bulan sanıklar tepki gösterdi. Biz toparlanmaya çalışırken jandarma önce tutuklu Hakan Demiral'a, daha sonra da diğer sanıklara biber gazı sıktı. Sineksavar ilacı gibi etrafa biber gazı sıkmaya başladılar. Avukat olan nişanlım Ufuk Kılıç astım hastası olduğunu söyledi ancak yine durmadılar. Bana da 'Avukat olsan ne yazar?' şeklinde tepki gösterdiler. Biber gazından mahkeme salonunda bulunan yaklaşık 12 kişi etkilendi. Avukat arkadaşlarla Espiye Devlet Hastanesi'ne gittik ve uzun süre müşahede altında kaldık. Mahkeme salonunda böyle bir şey olmamalıydı." dedi. ("**Mahkemede sanıklara biber gazı**", <http://www.ntvmsnbc.com>, 24.08.2012)

7- Diyarbakır'da çeşitli yasadışı gösteri ve molotoflu eylemlere katıldıkları gerekçesiyle 4. Ağır Ceza Mahkemesi'nde yargılanan bir sanık yazılı savunma talebi kabul edilmeyince slogan attı. Görevli askerler sanıkları dışarı çıkarmak için müdahalede bulundu. Bu sırada bir asker sanıklardan birinin kafasına yumruk vurdu. Mahkeme başkanı, olup bitenleri tek tek duruşma tutanağına geçirtti. Ardından yumruk atan askerin duruşma salonundan çıkmasına izin vermeyip kimliğini tespit etti. Hâkim, cezaevi ekibinde görevli er hakkında, "Tutukluyu darp etmek ve kötü muamelede bulunmak" suçundan savcılığa duyurusunda bulundu. ("**Hâkim, sanığa vuran askeri şikâyet etti**", <http://www.sabah.com.tr>, 27.08.2012)

8- Uşak İl Jandarma ve Garnizon Komutanlığı'na bağlı Güre Beldesi Jandarma Komutanlığı'nda görevli 20 yaşındaki jandarma er İmam Bildik, 9 Ekim'de dört asker

arkadaşı ve komutanla devriyeye çıktı. Bu sırada cep telefonu ile konuştuğu iddiasıyla kimliği açıklanmayan komutanla tartışan Bildik'in hareket halindeki araçtan atıldığı iddia edildi. Uşak Devlet Hastanesi'ne kaldırılan Bildik, 15 Ekim 2012 günü akşam saatlerinde hayatını kaybetti. Şüpheli asker ölümleriyle yakından ilgilenen Avukat Reyhan Yalçındağ Baydemir, "Bildik'in intihar etse bile ölümünden devletin sorumlu olduğunu belirterek, Aksi bir durum olduysa da, askerliği devam eden tanıklar nasıl gerçeği söyleyecekler?" dedi. ("**Komutanla Tartışan Er, Giden Araçtan Atladı İddiası**", <http://bianet.org>, 16.10.2012)

KOLLUK GÜÇLERİ TARAFINDAN GERÇEKLEŞTİRİLEN İŞKENCE VE KÖTÜ MUAMELE İHLALLERİ

Birçok işkence ve kötü muamele vakalarının faili olan çevik kuvvet polisi bu sefer işkencenin mağduru... Polis memuru S. K. Bayrampaşa Çevik Kuvvet Şube Müdürlüğü'nde birkaç komiser tarafından darp edildi. Yaşanan olayın üstünü kapatmak amacıyla amirleri S.K. ile 'moral konuşması' yaptı.

1- Diyarbakır'da 14 Temmuz'da çıkan olaylarda polis şiddetine maruz kalıp gözaltına alınan ve savcılık tarafından serbest bırakılan yurttaşlardan inşaat işçisi Seydullah Kırmızıambak, saatler süren işkencede onlarca polisin kendisine tekme, tokat, yumruk, diz, cop ve kalaslar ile vurduğunu, özellikle yüzüne aldığı darbeden dolayı gözü ve kafasından yara aldığını ifade etti. Kırmızıambak, "Kaburgalarım ve baş kısmımda şiddetli ağrı meydana geldi. Beni darp ettikten sonra akrep tipi araca bindirdiler. Sağlık kontrolü için hastaneye götürülürken aracın içinde de işkence yaptılar. Bazen şoför dahi aracı durdurup arkaya dönüp bana vuruyor küfür ediyordu. Ağza alınmayacak hakaretlere maruz kaldım. Önce Eğitim ve Araştırma oradan da DÜ Tıp Fakültesi Hastanesi'ne götürüldüm. Doktor beni muayene etmesine rağmen rapor vermedi. Sadece reçete verdi. En son kontrole götürüldüğümde orada ilaç dahi verme gereği duymadı." diye konuştu. Gözaltı sırasında ve gözaltına alındıktan sonra polisin şiddetine maruz kalan bir diğer yurttaş Yalçın Torgut ise, İzmir'den Diyarbakır'a gelmeye geldiğini ve Şehitlikte polis tarafından gözaltına alındığını bildirdi. Gözaltına alındığı sırada onlarca polis tarafından feci şekilde darp edildiğini ifade eden Torgut'un sağ gözünün ve vücudundaki birçok yerin morluklar içinde bırakıldığı gözlemlendi. ("**Gözaltında işkence görülenler İHD'ye başvurdu**", <http://diclehaber.com.tr>, 17.07.2012)

2- Kartal İlçesi'nde iki grup arasında çıkan kavganın ardından olay yerine gelen polislerin, gruplardan Kürt olanları feci şekilde darp ettiği iddia edildi. Darp edilen ve polis karakolunda hakaretlere maruz kaldığını belirten Şaban Karadağ, "7-8 kişilik bir grup beş arkadaşımınla birlikte bizi yere yatırdıktan sonra sopayla dövmeye başladı. Bunların kimliğini gördüm. Bunlar sivil polisti. Polise, 'tamam sen polissin neden bize saldırıyorsun?' diye sordum. 'Sen Kürtsün' diye cevap verdi." dedi. İstanbul Büyükşehir Belediyesi'ne bağlı taşeron bir firmanın işçilerinden 21 yaşındaki Şevkat Öztürk ise "Olay yerine sivil polisler geldi. Kendilerini polis olarak tanıtan kişiler tarafından sopa ile dövüldük. Ardından 250 metre uzaklıkta olan Şehit Selahattin Aslantepeler Polis Merkezi Amirliği'ne götürüldük. Karakolda iken olayın ilk cereyan ettiği yerde silah sesleri geldi. Karakoldan koşar adımla çıktım. Olay yerine geldim. Arkadaşlarım yaralı bir şekilde yerde yatıyordu. Telefonumu aldım, ambulansı çağırmak için. Polis beni kelepçeledi ve beni çok fena bir şekilde dövdü. Polis, saçımı tutarak, beni arabaya doğru sürükledi. Arabanın içinde de dipçiklerle çok dövüldüm. Karakola götürüldüğümde anadan doğma bir şekilde soyunmamı ve tuvalette oturur gibi oturmamı istediler. Polisler 'böyle insanlık dışı bir hakaret var mı?' diye sordum. Onlar da bana 'var' dedi. Ben de mecbur kaldım dediklerini yaptım. Hakaretler, tekme tokat, silah dipçığı ile darp edilmeye başladım. Kelepçelerek nezarethaneye götürdüler. Kameranın önünde de dövülmeye başladım. Hakaretler ediliyordu, 'geberin' diyorlardı. Polis, 'oğlum siz burada eşkıyalık mı yapıyorsunuz?' diyordu" diye belirtti. İfadelerinin alınması ardından hastaneye sevk edildiğini ve yolda polisler tarafından tehdit edildiğini belirten Şaban Karadağ, "Beni döven ekip hastaneye götürdü. Yolda 'eğer doktora bir tek kelime dersin, seni tekrar alır karakola götürürüz ve döveriz' dediler. Ben de korktuğumdan dolayı doktora hiçbir şeyimin olmadığını söyledim." diye konuştu. Karadağ'ın avukatı Halil İbrahim Erdoğan da, "Müvekkilimin götürüldüğü polis merkezine gittim. Polis merkezinde müvekkilim hakarete ve darbe maruza bırakılmıştı." diye konuştu. ("**Polis merkezinde 'Sen Kürtsün' dayacağı!**", <http://diclehaber.com.tr>, 18.07.2012)

3- Diyarbakır'da 14 Temmuz Cumartesi günü Barış ve Demokrasi Partisi (BDP) tarafından organize edilen mitinge valilikçe izin verilmemesi üstüne yaşanan olaylarda, doğum yapan eşine ilaç almak için evden çıkan Kerem Çiçek polisler tarafından dövüldü. Beş gündür hastanede yatan 25 yaşındaki Çiçek'in beyin kanaması geçirildiği açıklandı. Çiçek'in avukatı Murat Güzel, suç duyurusunda bulunacaklarını belirterek yaşananları şöyle aktardı: "Bir hafta önce doğum yapan eşine ilaç almak için evden çıkan Kerem Çiçek, olaylar nedeniyle Şehitlik

semtindeki eczanelerin kapalı olması nedeniyle eve dönerken, Şehitlik karakolu önünde bekleyen polisler tarafından kimlik sorgusu için durduruldu. Kimlik kontrolü yapıldığı sırada müvekkilim eşine eczaneden ilaç almak için evden çıktığını polisler söylemesine rağmen olay yerindeki polisler tarafından hakaret edilip dövüldü. Beyin kanaması geçiren Çiçek, polisler tarafından hastaneye kaldırıldı. Polisler, ayrıca bilinci yerinde değilken müvekkilime şikâyetçi olmadığına dair bazı evraklar imzalatmıştır. Bu kanuna aykırıdır." ("**Polis 'Orantılı Güç' Kullandı, Kerem Çiçek Beyin Kanaması Geçirdi**", <http://bianet.org>, 18.07.2012)

4- İstanbul İkitelli'de Niyazi Buldan isimli yurttaş, Mehmet Akif Ersoy Mahallesi'ndeki polis karakolunda elleri kelepçelenerek, yüzüstü yere yatırılıp hastanelik olana kadar dövüldü. 2 kaburgası kırılarak, akciğeri patlatılan Bakırköy Devlet Hastanesi'nde yatan Buldan; "Olaydan önceki akşam garsonluk yaptığı bardan çıktığını ve iş arkadaşını eve bırakırken, Mehmet Akif Ersoy Mahallesi'ndeki polis karakolu önünde durarak sohbet etmeye başladıklarını, polislerin gelerek küfürlerle oradan uzaklaşmalarını istediğini, karakola götürülüp GBT kontrolü yapıldıktan sonra serbest bırakıldığını, dışarıda kendisini bekleyen arkadaşının yanına gittiğinde tam oradan ayrılırken bir polisin boğazına yapışarak kendisini ittiğini, aynı polisin daha sonra iki polis çağırarak, "Alın bunu" dediğini, gelen bu iki polisin ellerini kelepçelerek merdivenlerden döve döve nezarethaneye indirdiklerini" söyledi. Buldan; "nezarethanedeyken polislerin sayısının arttığını, polislerin kendisini yüzüstü yatırarak, dakikalarca dövüldüklerini" iddia etti. Kendisini eve zorla atan Buldan, annesi Gülsenem Buldan tarafından hastaneye götürüldü. 3 saat yoğun bakımda kalan Buldan'ın 2 kaburgasının kırıldığı hastanede tespit edildi. Buldan, kırılan kaburgaları akciğeri ne saplanarak patlattığı için şu anda oksijen tüpü yardımıyla nefes alıp verebiliyor. Buldan'ın boynunda tırnak izleri görülürken, bacaklarında ve vücudunun çeşitli yerlerindeki darp izleri dikkat çekiyor. ("**Kaburgalarını kırdılar akciğerini patlattılar!**", <http://diclehaber.com.tr>, 20.07.2012)

5- İstanbul'da Gazi Mahallesi'nde polis tarafından vurulan ve yaralı olarak Okmeydanı Eğitim ve Araştırma Hastanesi'ne kaldırılan Sultan Işıklı'nın avukatı Ebru Timtik, müvekkiline hastaneye getirildiğinden beri işkence edildiğini belirterek, "Sedyeye konulurken yaralarının üzerine bastırılıyor. Hasta kabulde bulunan görevliler dahil olmak üzere işkence yapıyorlar Sultan'a. Sedyesini indirip, kaldırarak yine duvarlara çarparak Sultan'ın bedenine zarar vermeye çalışıyorlar." dedi. Olay ile ilgili yapılan basın açıklamasında ise avukat Barkın Timtik, müvekkili Işıklı'nın durumuna ilişkin bilgi vere-

rek, “yarası sürekli sancı yapmasına rağmen Işıklı'ya ağrı kesici verilmediğini” söyledi. Işıklı'nın sağ kolunun şu an felçli durumda olduğunu belirten Timtik, sol kolundaki parmaklarının ise kurşun aldığı için sadece üç parmağını kullanabildiğini ifade etti. Işıklı'nın hastanede mahkûm koğuşunda bulunan bir hücrede tutulduğunu belirten Timtik, hücreye giriş çıkış yapmanın çok zor olduğunu ancak uzun bir mücadele verdikten sonra müvekkili ile görüşebildiğini aktardı. Timtik, “Görüş saatlerimiz çok sınırlanıyor. Bugün en fazla 15 dakika görüş yapabildim. On beş dakikalık süre içinde rahatsız edildik. 'Bitirin', 'tamamlayın' gibi müdahalelerde bulunuldu” dedi. (**“Sultan Işıklı'ya hastanede işkence yapılıyor”**, <http://diclehaber.com.tr>, 22.07.2012)

6- İstanbul İl Emniyet Müdürlüğü'ne yapılan yeni atamalar sonucunda, AİHM'deki iki işkence başvurusunda Türkiye'nin mahkûm olmasına neden olan Sedat Selim Ay, İstanbul'da terörle mücadelede sorumlu yeni Emniyet Müdür Yardımcısı olarak atandı. (**“Terör artık 'işkenceci' polise emanet”**, <http://www.cumhuriyet.com.tr>, 23.07.2012)

7- Gıda toptancılığı yapan kuzeni Aydın Bıyıklı, iş yerinin önünde iki kişi arasında araç park etme yüzünden çıkan kavgayı ayırdı. Kavgaya edenlerden birinin polis merkezine giderek hem kavgaya ettiği kişi, hem de kavgayı ayıran Aydın Bıyıklı'dan şikâyetçi oldu. Bir gün sonra kavganın olduğu işyerinin önüne gelen 3 polis, Aydın Bıyıklı'yı karakola götürmek isteyince polisler, olayla bir ilgisi bulunmadığını anlatan ve dükkânda müşteri bulunduğu için karakola daha sonra gelip gelemeyeceğini soran Bıyıklı ile polisler arasında tartışma başladı. İşyerine daha çok polisin gelmesiyle taraflar arasında çıkan tartışma büyüdü ve polis Aydın Bıyıklı'yı zor kullanan karakola getirmek için harekete geçti. Bu sırada, kucağında oğlu olduğu halde olaya müdahale etmek ve kuzeninin karakola getirilmesini engellemek isteyen Ebubekir Bıyıklı da hem gazdan etkilendi, hem de polislerden dayak yedi. Olay sırasında bir buçuk yaşındaki bebeğinin kucağında olduğunu anlatan Ebubekir Bıyıklı, sonradan gelen polislerin ilk iş olarak gaz sığdığı belirterek olayı şöyle anlattı: “Kucağımda bir buçuk yaşında çocuğum varken gaz sığılar, beni döverek hastanelik ettiler. Oğlum da etkilendi. Polislerin böyle bir şey yapabileceği aklımdan geçmezdi. Olayın ardından polisler beni karakola götürmek istedi. Hastaneye gitmek için ısrar edince beni hastaneye götürdüler. Sonra da karakola gittik. Daha sonra da serbest bırakıldık. Hastaneye gidip darp edildiğim için rapor aldım, savcılığa başvurarak şikâyetçi oldum.” (**“Polisin Gazlı Darplı Hizmeti Sınır Tanımıyor”**, <http://bianet.org>, 24.07.2012)

8- Diyarbakır'da Sur İlçesi Melikahmet-Balıkçılarbaşı civarında 17 Temmuz günü saat 01.00-01.30 sularında kardeşi ile birlikte Balıkçibaşı-Melikahmet civarında kendilerine ait Şahin marka araç ile seyir halinde iken polis tarafından durdurulmak isten fakat ehliyetleri olmadığı için korkan ve durmayan, polisin bunun üzerine araca doğru 5 el ateş etmesi sonucu ensesinden yaralanan ve ağır yaralı olarak kaldırıldığı Diyarbakır Devlet Hastanesi Yoğun Bakım Servisi'nde 8 gündür yaşam mücadelesi veren 18 yaşındaki Nurhak Çartay yaşamını yitirdi. Diyarbakır Cumhuriyet Başsavcılığı'na yapılan suç duyurusu sırasında savcının; “Kardeşinin o sırada orada ne işi vardı. Polisler onları terörist sandığı için havaya ateş açmışlar. Daha önce orada 2 polis arkadaşımız teröristler tarafından şehit edilmiş” dediğini söyleyen abla Çartay, meydana gelen olayın peşini bırakmayacaklarını davacı olacaklarını kaydetmişti. (**“Polislerin ensesinden vurduğu Çartay yaşamını yitirdi”**, <http://diclehaber.com.tr>, 25.07.2012)

9- İstanbul İkitelli'de yapılan kimlik kontrolü sırasında hakkında aranma ve gözaltı kararı bulunmadığı halde Şehit Zeki Kaya Polis Merkezine götürülen ve burada dövülerek kaburgaları kırılan Niyazi Buldan hayatı tehlikeye atlattı. Kırılan kaburgaları akciğerine saplandığı için dokuz gün yoğun bakımda kalan Buldan, oksijen tüpü sayesinde nefes alabiliyor. “Ciğerlerinin eski haline gelmesi için oksijen tüpüyle bir süre yaşamak zorunda kalacağını” ifade eden Buldan olayla ilgili şikâyetçi olduğunu, olaydan sonra ifadesini almaya gelen polislerin bile durumuna şaşırıldığını ve kendisine ‘Sakin davandan vazgeçme’ dediklerini söyledi. Öte yandan avukatlardan oluşan bir heyet de Buldan'ı hastanede ziyaret etti. Heyet adına konuşan Avukat Semih Biten, olayın “kasten adam öldürmeye teşebbüs” kapsamında değerlendirilmesi gerektiğini belirterek dokuz gün geçmesine rağmen sorumluların ifadesinin alınmadığını söyledi. Biten, dayak görüntülerinin savcılığa gönderilmediğini ifade ederek şöyle devam etti: “Kanuna göre mağdur kişinin hayatı tehlikesi varsa sorumlular tutuklanır. Ancak sorumlular tespit edilip görüntüler bile savcılığa gönderilmemiş. Bu tür olaylarda emniyet savcılığa görüntü vermediği gibi bu olayda da görüntülerin kaybolma riski var. Karakollarda polisler istedikleri zaman görüntülere müdahale edebiliyor. Ancak, iki şahit var” dedi. (**“Kayıtlar kaybolabilir”**, <http://www.taraf.com.tr>, 26.07.2012)

10- Agos Gazetesi Genel Yayın Yönetmeni Hrant Dink'in öldürüldüğü suikastin azmettiricisi Erhan Tuncel, oteline döneceği sırada sivil polisler tarafından durduruldu. Kimlik kontrolü yapılan Tuncel, üzerini aramak istedi. Yine iddiaya göre polisler tepki gösterdi. “Kendisinin tanınan bir kişi olduğunu, Emniyet Teşkilatı

için çok şey yaptığını" söyledi. Ancak, sivil polisler Tuncel'in üzerini aradı. Bu sırada belinde bir bıçak bulundu. Gözaltına alınan Tuncel, iddiasına göre tartaklandı ve sözlü hakarete maruz kaldı. Kavga Emniyet Müdürlüğü'nde son buldu. Şüpheli olarak ifadesi alınan Tuncel de sivil polislerden kendisine şiddet uyguladıkları gerekçesiyle şikâyetçi oldu. Polisler ise Tuncel'in "Beni herkes tanır, emniyet teşkilatı, emniyet müdürleri bana borçludur, bana dokunmayın, bildiklerim sayesinde bu ülkede yapılacak darbeyi önleyenlerden biriyim." dediğini öne sürdü. Haseki Eğitim ve Araştırma Hastanesi'ne giderek rapor aldı. ("**Polisler beni dövdü**", <http://haber.gazetevatan.com>, 04.08.2012)

11- Yüksekova'da, Ferdane Kına'nın cenaze töreni sonrası çıkan olaylarda başına gaz bombası isabet ederek yaralanan Murat Temeş (33) yoğun bakımda. Çekilen fotoğraflarda iş tulumu üzerinde görülen Temeş'in inşaatta çalıştığı sırada hedef gözetilerek vurulduğu ifade edildi. Ağabeyinin Beyin Cerrahi bölümünde tedavisinin devam ettiğini söyleyen Adem Temeş, durumunun ağır olduğunu ve doktorların Temeş'in beyin kanaması geçirme riski olduğu yönünde kendilerine bilgi verdiğini söyledi. Ağabeyinin inşaatta çalıştığı sırada yaralandığını söyleyen Temeş, sorumlular hakkında suç duyurusunda bulunacaklarını kaydetti. ("**Temeş'in hayati tehlikesi sürüyor**", <http://www.ozgur-gundem.com>, 12.08.2012)

12- Büyükçekmece'de karıştığı bir olayın ardından babasıyla birlikte gözaltına alınıp karakola götürülen 26 yaşındaki Ali A., ifadesinin alınmasının ardından tuvalet ihtiyacını gidermek isteyince nezaretten çıkarıldı. Bu sırada kendisine refakat eden polisin silahını alıp intihar etti. Çenesinin altına isabet eden kurşunla olay yerinde hayatını kaybeden Ali A.'nın ölümüyle ilgili soruşturma başlatıldı. Polis yetkilileri kamera kayıtlarının savcılığa teslim edildiğini belirtti. ("**Karakolda polis silahı ile intihar iddiası**", <http://www.posta.com.tr>, 13.08.2012)

13- İzmir Emniyet Müdürlüğü'ne bağlı asayiş polis ekibi, Konak ilçesi Limontepe semti 3820 Sokak'ta bir süre devriye gezdikten sonra yol kenarına park etti. Bu sırada, ehliyetsiz sürücü Emrah Barlak, iddiaya göre park halindeki ekip aracına çarptı. Kaza sonrası polis memuru, Emrah Barlak hakkında işlem yapmak istedi. Ceza yazılmasına engel olmak isteyen Emrah Barlak, polis memuruyla tartışıp, bıçak çekip saldırdı. Yanındaki akraba ve arkadaşları olduğu belirtilen kişilerin de müdahale etmesiyle polis memuru sopa ve taşlarla dövüldü. Sürücünün yakınlarının kendisine saldırması sonrası, kendini korumak isteyen polis memuru, saldırganlara, önce biber gazı sıkı daha sonra belinden çıkardığı tabancayla ateş etti. Sürücü Emrah Barlak karnından,

kardeşi Erhan Barlak (20) ile akrabaları Faruk K. (29) ve yoldan geçen Halil A. (34) bacak ve kasıklarından yaralandı. Mahalle sakinlerinin çağırdığı ambulansla Yeşilyurt Eğitim ve Araştırma Hastanesi'ne kaldırılan Emrah Barlak, tüm müdahalelere rağmen kurtarılamadı. ("**Polis kurşunuyla ölüm kameralarda!**", <http://www.haberturk.com>, 13.08.2012)

14- Ağrı'nın Doğubayazıt ilçesinde sigara kaçakçılığı yapan Mehmet Duman (31), Yakup Taşdemir, Resul İlhan ve Yemlihan İmrağ önceki akşam özel harekât polisi ve köy korucuları tarafından durduruldu. Araçtakiler tek tek dışarı çıkarak ellerini havaya kaldırdı. İddiaya göre; araç sürücüsü Mehmet Duman da araçtan inmeye çalıştığı sırada, bir özel harekât polisi yaklaşık 2 metre mesafeden Duman'ın başına ateş etti. Kanlar içerisinde yere yığılan Duman, Batman'da özel bir hastaneye getirilerek yoğun bakım servisinde tedavi altına alındı. Doktorlar, Mehmet Duman'ın sol gözünü kaybettiğini ve hayati tehlikesinin devam ettiğini söyledi. ("**Polis kurşunu kör etti**", <http://gundem.milliyet.com.tr>, 14.08.2012)

15- Ezilenlerin Sosyalist Partisi üyesi olan Boran Atıcı, İzmir'de devam eden bir soruşturma nedeniyle hakkında yakalama kararı olduğu gerekçesiyle dün evinden gözaltına alınarak, önce Üçyüzlü Polis Merkezi'ne, ardından da Atışalanı Polis Merkezi'ne götürüldü. Alınan bilgiye göre, karakolda bir polis Atıcı'nın yanına gelerek "üzerini çıkar" dedi. Atıcı'nın karşı çıkması ve avukat istemesine rağmen, kıyafetlerini çıkarması konusundaki ısrar sürdü. Daha sonra odaya 10 polis birden geldi. Polislerden birisi "biber gazı sıkın" derken, 2-3 polis de Atıcı'yı kollarından tuttu ve ellerini arkadan kelepçeledi. Polisler daha sonra Atıcı'yı yumruklamaya başladı. Boran Atıcı, "İnsanlık onuru işkenceyi yenecek" sloganı atarken, polisler yere yatırdıkları Atıcı'yı tekmelemeye başladı. Polislerden birisinin ayağı ile Atıcı'nın kafasına bastırarak "Haydi bir daha bağırsana" dediği öğrenildi. Daha sonra başka bir odaya götürülen Atıcı'nın kafası duvarlara vuruldu, yüzü tekmelendi ve yüzüne neredeyse bir tüp biber gazı boşaltıldı. Uzun süre bu odada bekletilen Atıcı, ancak ailesi karakola gelince odadan çıkarıldı. Annesi ile görüşen Atıcı, yaşadıklarını anlatırken, daha sonra Bağcılar Devlet Hastanesi'ne götürüldü. Gerekli tetkikleri yapılan Atıcı'nın vücudundaki morluklar ve darp izleri, rapor edildi. Öte yandan, 4 polis, şiddete uğrayan Atıcı hakkında şikâyette bulundu. Polisler, Atıcı'nın üzerini aramadığı, kendilerine saldırmaya çalıştığı ve mukavemette bulunduğunu iddia ederek, işlem yaptı. Boran Atıcı'nın da hastaneden verilen raporla birlikte polisler hakkında suç duyurusunda bulunacağı öğrenildi. ("**Üçyüzlü Karakolu'nda işkence**", <http://www.etha.com.tr>, 18.08.2012)

16- İşçileri Bakanı İdris Naim Şahin'in gelişi ile Hakkâri'de başlayan gerginlik sürerken, gösteri yapan gençlere müdahale eden polisin rastgele attığı gaz bombası evinde oturan Adnan Temeş (26) adlı yurttaşın göğsüne isabet etti. Hastaneye kaldırılan Temeş'in sağlık durumunun iyi olduğu öğrenildi. Temeş'in ağabeyi Murat Temeş de geçtiğimiz hafta polisin attığı gaz bombası nedeniyle sağ gözünü kaybetmişti. ("**Bakan Şahin'in gazı az daha öldürüyordu!**", <http://www.evrensel.net>, 20.08.2012)

17- Darp edilen Servet Karataş, Cengiz Karataş ve Diayettin Karataş adına açıklama yapan Karataş ailesinin avukatı Adem Çalışıcı; "4 Ağustos 2012 günü, Yenibosna 75. Yıl Karakolu'nda görev yapan polislerin, Kemal Karataş ve Servet Karataş'ı durdurarak üstlerini aradığını, sonra Servet Karataş'ın cinsel bölgesine yönelik sokak ortasında arama yapmak istediğini, buna karşı çıkan Servet Karataş'ın darp edildiğini belirtti. Buna tepki gösteren yüzde 52 zihinsel engelli Kemal Karataş'ın da darp edildiğini ve iki kardeşe yönelik şiddetin gözaltına alındıktan sonra hem araçta hem de götürüldükleri polis merkezinde devam ettiğini dile getirdi. Av. Çalışıcı, olayın gelişim sürecini şu sözlerle anlattı: "Kemal ve Servet Karataş darp edilmeleri ardından Bakırköy Dr. Sadi Konuk Hastanesi'ne kaldırılmışlardır. Diğer aile üyeleri hastaneye gitmiş, hastaneye girmeleri özel güvenlik görevlilerince engellenmiş, buna tepki gösteren aile üyelerine polisin hakaret içerikli söylemleri üzerine polis ve aile üyeleri arasında arbede yaşanmıştır. Bunun üzerine Diayettin Karataş ve Cengiz Karataş gözaltına alınarak darp edilmiş ve ciddi şekilde yaralanmışlardır." Bakırköy Cumhuriyet Başsavcılığı'na işkence iddiasıyla suç duyurusunda bulduklarını dile getiren Av. Çalışıcı, "Polis orantılı güç kullandığını iddia ediyor, muhafaza altına aldığı şahıs üstünde şiddet uygulamak orantılı güç değil, işkence suçudur" diye belirtti. ("**Orantılı güç 'engel' tanımıyor**", <http://www.birgun.net>, 23.08.2012)

18- Ankara'daki olay, önceki gün Keçiören Sanatoryum Caddesi'nde meydana geldi. Edinilen bilgiye göre, Cem Aygün (24), Dilara A. ve Kübra D. ile buluşmaya gitti. Aygün otomobiline aldığı iki kız arkadaşıyla Sanatoryum Caddesi'nde bir süre dolaştı. Daha sonra aracı park eden Cem Aygün ile Kübra D. arasında kıskançlık tartışması çıktı. Tartışma kavgaya dönüşünce Kübra D. bağırarak bölgede bulunan iki polis memurundan yardım istedi. Polislerin müdahalesiyle karşılaşan Aygün aracından çıkarak kaçmaya başladı. "Dur" ihtarına uymadığı öne sürülen Aygün'e iki polis, ateş etti. Polislerin tabancasından çıkan 2 kurşunla, Aygün ensesinden ve sırtından vuruldu. Olduğu yere yığılan Aygün kaldırıldığı hastanede hayatını kaybetti.

Olayla ilgili olarak iki polis memuru gözaltına alındı. Polis memurlarının emniyetteki ifadelerinde havaya ateş ettiklerini ancak dengelerini kaybetmeleri üzerine kurşunların Aygün'e isabet ettiğini söyledikleri öğrenildi. ("**Polis 'Dur'a uymayanı öldürdü!**", <http://www.haberturk.com>, 01.09.2012)

19- Levent'te eylem yapan işçilere polisin müdahale etmesi üzerine, işçiler, geçtiğimiz günlerde kurulan "444 155 9" nolu "İmdat Polis" hattını aradı. Bunun üzerine İstanbul Barosu bünyesindeki İşkence ve Kötü Muamele ile Mücadele Kurulu'nda görevli avukat, Şükriye Erden, işçilere polisin müdahalesinin bulunduğu Levent'e geldi. Ancak avukat, işçilere yönelik polisin kötü muamelesini önlemesi bir yana, kendisi de polis şiddetinin hedefi haline geldi. Polisin cop darbeleri ile avukat Şükriye Erden'in eli kırıldı. Okmeydanı Eğitim ve Araştırma Hastanesi'ne kaldırılan avukat Erden, 3 hafta iş görmez raporu aldı ve eli alçıya alındı. Hukuki yardım için olay yerinde bulunan Avukat Taylan Tanay da polis şiddetinden nasibini aldı. Avukat Taylan Tanay; "Bize yönelik saldırı emrini bizi tanıyan Beşiktaş İlçe Emniyet Müdürü verdi. Kendisinden şikâyetçi olacağız. Biz 'İşkence ve Kötü Muamele Karşı Mücadele' için komisyonda görevliyiz, bu şiddet olayını bize yönelterek bizleri yıldıracaklarını düşünenler varsa yanılıyorlar. Baro yöneticimiz de saldırının yapıldığı Levent'e gelerek, orada gerekli tespitlerde bulundu. Bu saldırının sorumlusu polislerle ilgili her türlü yasal işlemi pazartesi başlatacağız" diye konuştu. ("**Polis şiddetini önleme görevlisine polis şiddeti**", <http://www.radikal.com.tr>, 02.09.2012)

20- Diyarbakır'ın Bağlar İlçesi Alay-Kuruçeşme Kavşağı güzergâhında 13 Ağustos'ta gece 23.00 sıralarında gezintiye çıktığı arkadaşları ile birlikte aracıyla kaza yapan Şevhat Bürkük'ün, Kürtçe ismi nedeniyle polis tarafından hakaret ve işkenceye maruz kaldığı öne sürüldü. Bürkük'ün vücudunun birçok yerinde morluklar olduğu görüldü. Karakoldaki işlemleri tamamlandıktan sonra hastaneye götürülmeden salıverildiğini ifade eden Bürkük, kendi imkânları ile gittiği hastaneden darp ve cebir gördüğüne dair iş görmez raporu aldığını belirtti. Diyarbakır Eğitim ve Araştırma Hastanesi'nde çalışan Bürkük, İHD Diyarbakır Şubesi aracılığı ile polisler hakkında Cumhuriyet Başsavcılığı'na suç duyurusunda bulundu. ("**Polisten Kürtçe isim işkencesi!**", <http://evrensel.net>, 04.09.2012)

21- İstanbul Şirinevler'de park yeri nedeniyle çıkan kavgada Ferhat Özcan'ı dövdükten sonra "Ben polisim, bırakın iti gebersin." diyen kişinin, Bakırköy Asayiş Büro Amirliği'nde görevli polis memuru Hakan Özdemir olduğu belirlendi. Olay sonrası karakolun önünde bekleyen Ferhat Özcan'ın akrabalarının da, bir kişi tara-

findan “Ben de polisim, arkadaşımızı yedirtmeyiz. Siz görürsünüz.” diyerek tehdit edildiği öne sürüldü. Kafatası kırılan 24 yaşındaki Ferhat Özcan, kaldırıldığı hastanede beyin ameliyatı geçirmişti. Saldırganları teşhis etmek için 29 Ağustos’ta Kocasinan Polis Merkezi Amirliği’ne giden gencin karakolda olduğu sırada, amcası Mehmet Özcan ile iki akrabasının tehdit edildiği iddia edildi. Polis memuru Özdemir, savcılıkta verdiği ifade; “Ferhat Özcan beni iterek yere düşürdü. Arkasından bana yumrukla vurdu. Ben yere düşünce silahım da düştü. Bir ara silahımı almaya niyetlendi. Beni ölümle tehdit etti. Ben şahsa sadece bir yumruk attım. Düşerken bir yere çarptığını gördüm ancak hatırlamıyorum. Kaldırma da çarpmış olabilir. Silahla vurmam.” dedi. (**“Arkadaşımızı yedirtmeyiz”**, <http://gundem.milliyet.com.tr>, 05.09.2012)

22- Ankara Kızılay’da geri geri gelen polis otosunun 5 aylık hamile eşine çarpması üzerine uyarıda bulunan Evrim Lüleci’ye polisin yanıtı “sert” oldu. Araçtan inen polis, biber gazı sıktığı Evrim Lüleci’nin başına telsizle vurarak yaralanmasına neden oldu. Kanlar içinde kalan Lüleci ve aracın çarptığı hamile eşi Banu Lüleci hastane yerine Çankaya Polis Merkezi’ne götürüldü. Yarım saat kadar burada bekletildikten sonra ambulansla hastaneye götürüldüler. Çift, Emniyetteki ifadelerinde polis memuru A.D’den şikâyetçi oldu. Evrim Lüleci’nin adı tutanakta “şüpheli-müşteki” olarak yer aldı. Banu Lüleci, o günü hastanede kontrol altında geçirdi. Evrim Lüleci, olayla ilgili polislerin hazırladığı tutanakta, yaralanmasına ilişkin, “Başını telsizle çarptı” yazıldığını söyledi. Adli Tıp’tan dayak yediklerine ilişkin rapor alan çiftin avukatı Hasan Canbolat, savcılığa suç duyurusunda bulundu.

Benzer bir olayda da Belediye Başkanı Melih Gökçek’in de katıldığı Anakent Belediyesi’nin sünnet etkinliğinde Kamuran Çelik ve 2,5 aylık hamile eşi Serap Çelik’in başına geldi. Melih Gökçek’in geliş sırasında “koruma amaçlı” kordon oluşturdu. Çelik, bu sırada eşini iten sivil giyimli korumaları uyararak istedi. Çelik, bu sivilin kendisine küfrederek vurduğunu söyledi. Daha sonra olayın yatıştırıldığını belirten Çelik, şenlikten ayrılmak istedikleri sırada çıkışta arasında bir özel güvenliğin de bulunduğu 5-6 kişinin kendisine saldırdığını kaydetti. Yüzünde ve kafasında darp izleri bulunan Çelik, şunları anlattı: “İkinci kavgada, eşime de vurmaya başladılar. Yüzünde ve kafasında izler var. Eşim ondan sonra kusmaya başladı ve kanaması oldu. Hastanedeyken, bizi dövenlerden biri de geldi. Ben de orada bulunan polislere, bize saldıran kişi bu dedim. Ancak polis bu kişiyi gözaltına almadı. Bu kişi, elini kolunu sallaya sallaya ayrıldı.” (**“Bizi kim koruyacak?”**, <http://www.cumhuriyet.com.tr>, 05.09.2012)

23- 31 Ağustos gecesi eşinin şiddetine maruz kalan Gülcan Yoğurtçu “Polis İmdat Hattı’nı arayarak yaşadığı şiddeti polise haber verdi. Serkis ve Gülcan Yoğurtçu çiftinin Şişli’de oturdukları eve gelen polisler, eşiyile yaşadığı tartışmanın ardından apartmanın girişinde oturan Serkis Yoğurtçu’ya kimlik kontrolü yaptı. Kimliğini çıkartmaya çalışan Serkis Yoğurtçu’ya sorgusuz sualsiz saldıran polisler Yoğurtçu’yu zor kullanarak karakola götürdüler. Bindirildiği polis aracında da polis şiddetine maruz kalan Yoğurtçu karakolda da işkenceye maruz kaldı. Gülcan Yoğurtçu ise eşinin götürüldüğü karakol önüne giderek bu kez eşini kurtarmaya çalıştı. İçeri girmek isteyen ve polis saldırısına tepki gösteren kadın, karakol önünde polis şiddetine maruz kaldı ve tartaklandı. Gülcan Yoğurtçu, polis şiddetinden, karakolun karşısındaki otobüs durağına sığınarak kurtuldu. Hızını alamayan polis ise, hastaneye götürmek bahanesiyle karakoldan çıkardığı Serkis Yoğurtçu’yu karakolun arkasındaki sokakta vahşice dövdü. Gördüğü şiddet nedeniyle dişi kırılan Serkis Yoğurtçu’nun ağzında yaralar oluştu. Ters kelepçe takan polisler Yoğurtçu’nun vücudunun her yerinde morluklar oluşmasına neden oldular. Gülcan Yoğurtçu’nun aramasıyla olay yerine gelen İstanbul Barosu İşkence ve Kötü Muameleye Karşı Mücadele Kurulu Şişli Bölge Koordinatörü Avukat Şükriye Erden, Serkis Yoğurtçu’nun, götürüldüğü karakolda çırılçıplak bir vaziyette nezarethaneye atıldığını ifade etti. Serkis Yoğurtçu ve eşinin maruz kaldığı polis şiddetinin apartman civarındaki kameralar tarafından da görüntülendiğini söyleyen Erden, konunun takipçisi olacaklarını ifade etti. (**“İmdat polis terörü!”**, <http://www.kizilbayrak.net>, 07.09.2012)

24- Sınav sisteminin değişmesi nedeniyle hazırlık sınıfını geçemeyen Anadolu Üniversitesi öğrencilerinin yapmak istediği protesto eylemine polis gazla müdahale etti. Şehir merkezinde toplandıktan sonra sloganlar eşliğinde Yunus Emre Kampüsünde yer alan Rektörlük binasına yürüyen öğrenciler, güvenlik görevlileriyle yaşanan arbede sonucu binaya girebildi. Kendi aralarından seçtikleri temsilci öğrencinin, rektörlükten birisiyle görüşmesini isteyen öğrencilerin talebi kabul edilmedi. Öğrencilerden dağılması istendi. Öğrencilerin dağılması üzerine çevik kuvvet ve özel güvenlik görevlileri biber gazı ve tazyikli suyla müdahalede bulundu. Öğrencileri kampüs dışına kovalayan çevik kuvvet, okul dışında da biber gazı ve su müdahalesine devam etti. Özel güvenlik görevlisi, Tarık Sabra isimli öğrencinin göğsüne copla vurdu. Darbe sonucu fenalaşan ve hastaneye kaldırılan Sabra, göğüs travması teşhisiyle tedavi altına alındı. (**“Anadolu Üniversitesi Öğrencilerine Polis Müdahalesi”**, <http://www.bianet.org>, 12.09.2012)

25- Fatih'te Ahmet Koca'nın polisler tarafından dövüldükten sonra götürüldüğü Aksaray Şehit Vedat Ulusoy Polis Merkezi'nde bu kez de bir yıl önce bir avukatın darp edilip gözaltına alındığı ortaya çıktı. Kendisine meydan dayağı atıldığı halde Koca aleyhinde gerçek dışı tutanak düzenleyen karakol, Avukat Bülent Kurt'ta da benzer bir yol izledi. Kurt'un bir polisin boğazına sarıldığı ve karakolu PKK'ya hedef gösterdiği ileri sürüldü. Adalet Bakanlığı yalnızca polislerin tutanağına bakarak, Avukat Kurt hakkında soruşturma izni verdi. Fakat karakol görüntüleri, Kurt'un tartaklandığını, itilip kakıldığını ve zorla karakola sokulduğunu ve nezarete konduğunu kanıtıyor. ("**Sabıkalı karakolda avukat tartaklandı**", <http://www.radikal.com.tr>, 14.09.2012)

26- Sultangazi'de karakola gerçekleştirdiği saldırıda ölen canlı bomba İbrahim Çuhadar'ın cenazesinin alınması sırasında polisin müdahale ettiği ve gözaltına aldığı 27 kişinin İstanbul Emniyet Müdürlüğü'nde şiddete maruz kaldığı ve vücutlarında darp izlerinin bulunduğu ve bunlardan Grup Yorum üyesi Selma Altın'ın gözaltında sağ kulak zarının yırtıldığı iddia edildi. Avukat Taylan Tanay, Selma Altın'ın sağ kulak zarının yırtıldığını doğrularak savcılığa başvuracaklarını söyledi. ("**Grup Yorum üyesinin karakolda kulak zarı patladı' iddiası**", <http://www.radikal.com.tr>, 17.09.2012)

27- KESK'in 15 Eylül'de Ankara'da düzenlediği, eğitim reformunu protesto mitingine katılan SDP üyesi ve Ankara Üniversitesi öğrencisi Eylem Ataş arama noktasındaki arbedenin ortasına düştü. İddiasına göre bir polis, 19 yaşındaki Ataş'a önce biber gazı sıktı, ardından copla sol gözüne vurdu. Ataş, gözüne aldığı darbe sonucunda bayılınca ambulansla Hacettepe Hastanesi'ne kaldırıldı. İlk müdahalenin ardından Dünya Göz Hastanesi'ne gönderildi. Ataş'ın iddiasına göre, doktor odasına alındığında polis görevlileri gelerek, "Burada muayene ederseniz rapor alırız." dedi. Bunun üzerine Ataş'la ilgilenilmedi. Hastaneden ayrılmak istemesine rağmen Ataş, durumunun kritik olduğu ileri sürülerek, yaklaşık 2,5 saat boyunca bekleme salonundaki banklarda oturtuldu. Ataş'ın iddiasına göre hastane yetkilileri, "Kayıtları sildik. Artık gitmemiz gerekiyor. Burayla hiç gelmemiş gibi davranın." dedi. Ataş da en son Ulucanlar Göz Hastanesi'ne başvurdu. Yapılan incelemede, ilk muayenede gözünde saptanan 0.3 oranındaki görme sorununun 0.1'e indiği, yani görme kaybının ilerlediği belirlendi. Dün taburcu edilen Ataş'ın sol gözünde yüzde 80 oranında görme kaybı olduğu ifade edildi. Ataş hem Ankara Emniyet Müdürlüğü hem de Dünya Göz Hastanesi yetkilileri hakkında suç duyurusunda bulundu. ("**Gözüme copla vurdular**", <http://www.radikal.com.tr>, 19.09.2012)

28- Adana'nın Gülbahçe Mahallesi'nde 1 Ekim 2012 günü yapılan gösteriler sırasında annesi ile kırtasyeden kitap almaya giden Hayrünnisa Gürger'in yanında bir patlama oldu. Annesi, kendinden geçen küçük kızı kucağına alıp, polislerin olduğu yere götürdü. Gürger, hastaneye kaldırıldı. Çocuğun karaciğerinde zedelenme olduğu belirtildi. Küçük kızın babası Aziz Gürger, olaydan polisi sorumlu tutarak, "Göstericilerin ortasında kalmışlar. Bu sırada patlama meydana gelmiş, Ameliyata alındığında polisler giysilerini götürdü. Annesi cismin gaz bombası kartuşu olduğunu söyledi" dedi. ("**Hayrünnisa gaz bombası kurbanı mı?**", <http://gundem.milliyet.com.tr>, 02.10.2012)

29- Bayrampaşa Çevik Kuvvet Şube Müdürlüğü'nde birkaç komiser tarafından darp edilen polis memuruna, olaydan sonra amirleri tarafından olayın üstünü kapatması için yapılan ilginç 'moral konuşması' ortaya çıktı. Komiser S.A. ile polis memuru S.K.'nin açığa alındığı iddia edilirken olaya karışan üç komiserin ise darp raporu almak üzere başvurdukları öğrenildi. Dayak iddiasına dair en önemli gelişme ise Radikal'e ulaşan bir ses kaydı oldu. 500 polis memurunun şubeye akın etmesiyle yaşanan gerilimli anların ardından biri Bayrampaşa İlçe Emniyet Müdür yardımcılarında olmak üzere iki polis müdürünün memur S.K.'yi ikna çabaları sırasında sarf ettikleri sözlerle son derece dikkat çekici. Müdürlerden biri "Bizim yaptığımız 100 tane güzel şey konuşulmaz. Bunların ekmeğine yağ sürmemek lazım." diyerek olayın medyaya duyurulmaması yönünde telkinde bulunuyor. Memur S.K. ise başına gelenleri anlatırken "Bu muamele bir PKK'lıya bir DHKPC'liye yapılmıyor müdürüm. Çünkü onlardan çekiniyorlar. Sadece rütbe uğruna yapılan bir şey var." diye konuşuyor. Müdürlerden biri bu arada araya giriyor ve "O söylediğin hiç hoş bir şey değil. Onu söyleme. Sana yapılan çok kötü bir şey." diyor. ("**Amirinden dayak yiyen polis: Bu muamele PKK'lıya yapılmıyor**", <http://www.radikal.com.tr>, 08.10.2012)

30- İzmir'in Bergama ilçesinde arkadaşlarıyla tartışırken polis memurları tarafından gözaltına alınan gençleri korumaya çalışan bir şahsın, karakol içerisinde dayak yediği anların güvenlik kameraları tarafından kaydedilmiş görüntüleri ortaya çıktı. Olay 22 Ağustos 2012 tarihinde Bergama'da gerçekleşti. İddiaya göre, arkadaşıyla tartışırken polisler tarafından gözaltına alınan Muammer Zeybek, İlçe Emniyet Müdürlüğü'ne götürüldü. Bu sırada, gencin annesi, babası ve yakınları da karakola kadar takip edip gencin serbest bırakılması için polis memurlarına dil döktü. Emniyet binası önünde çocuklarını görmek isteyen anne Yedigâr, baba Talat Zeybek çifti ve yakınları ile polisler arasında arbede

yaşandı. Bunun üzerine baba Talat Zeybek' in arkadaşı Adnan Yörür, elleri kelepçelenerek içeriye alındı. Yaşanan gerilime daha fazla dayanamayan baba Talat Zeybek fenalaşarak yere yığıldı. Kalp krizi geçirdiği anlaşılan yaşlı adam, kaldırıldığı Bergama Devlet Hastanesi'nde hayatını kaybetti. Görüntülerde, Muammer Zeybek'in gözaltına alınmasının ardından polis memurlarını ikna etmeye çalışan Adnan Yörür, polis merkezine alındıktan sonra şiddete maruz kalıyor. Yerde elleri kelepçelenmeye çalışılırken, polis memurları tarafından ayaklar altında çiğneniyor. Kapı nöbeti tutan bir polis memuru da içeri girerek Yörür'ün üzerinde zıplıyor. Bir başka memur da başından tekmeliyor. Daha sonra Yörür yerde sürükleniyor. ("**Karakolda dayak kamerada**", <http://gundem.milliyet.com.tr>, 10.10.2012)

31- Avukat Günay Dağ ile birlikte Orhan Adli Apaydın Salonu'nda basın toplantısı düzenleyen Murat Sur 11 Ekim 2012 gecesi yaşadıklarını anlattı. Sur; "Okmeydanı'ndaki evimin önünde gece 01:00 civarında sigara içiyordum. Bir erkek yaklaşarak ateş istedi. Tam çakmağımı çıkarıyordum ki 3-4 kişi üzerine atlayarak beni bir minibüse bindirdiler. Birinin elinde sopa vardı, sürekli vuruyorlardı. Polis olduklarını telsiz seslerinden anladım. Beni bindirdikleri minibüsü boş bir araziye götürdüler, eylemleri benim düzenleyip düzenlemediğimi sordular, karnıma silah dayadılar. Hem dövdüler hem de hakaret ve küfürlerle maruz kaldım. Sabah 05:00 civarında beni Okmeydanı'na yakın bir yolda hareket eden aracın içinden attılar, '15 gün sonra yine geleceğiz' diye bağırarak gittiler." dedi. Avukat Dağ, müvekkiliyle birlikte 15 Ekim'de İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığı'na suç duyurusunda bulduklarını açıkladı. Suç duyurusunun ardından Adli Tıp Kurumu'nda muayene olan Sur, olayın üzerinden dört gün geçmiş olmasına rağmen vücudundaki morlukların ve darp izlerinin tespit edildiğini ve rapor aldığını söyledi. Aynı günlerde, Birdal Nakay'ın başına da benzer bir olay geldi. 9 Ekim'de Ümraniye'de bildiri dağıtan Nakay'ın yanına bir minibüs yaklaştı, içinden çıkan 6-7 kişi onu zorla araca bindirdi. Çamlıca ormanına götürülen Nakay'ın elleri ve ayakları "domuz bağı" yöntemiyle bağlandı, beş saat boyunca dövüldü, küfür ve hakaretlere maruz kaldı. Avukat Dağ, Nakay'ın ağızına susturucu takılı bir silah dayandığını, sivil polislerin "Seni burada gebertirsek kimse nin haberi olmaz." dediklerini aktardı. Nakay da beş saatin sonunda, Çamlıca yolu üzerinde hareket halindeki araçtan atıldı. O da suç duyurusunda bulundu, sonuç bekliyor. ("**Dövdüler, Öldürmekle Tehdit Ettiler, 'Yine Geleceğiz' Diyerek Gittiler**", <http://bianet.org>, 19.10.2012)

CEZAEVLERİNDE YAŞANAN İŞKENCE ve KÖTÜ MUAMELE İHLALLERİ

Cezaevlerinde seslerini duyuramayan tutuklu ve hükümlüler, sürgün, sevk, haksız disiplin cezaları ile diğer işkence ve kötü muamele uygulamalarını koşullarında yangın çıkararak, canlarını tehlikeye atarak protesto ediyor.

1- Bitlis E Tipi Kapalı Cezaevi'nde bulunan siyasi kadın tutsaklar, cezaevinde yaşadıkları sıkıntılara ilişkin aileleri aracılığıyla yazılı açıklama yaptı. Cezaevinde yaşanan hak ihlallerinin hız kesmeden her geçen gün arttığını belirten kadın tutsaklar yaptıkları açıklamada, tutukluların sağduyulu yaklaşımlarının provoke edilmeye çalışıldığını belirtti. Tutsaklar, Şakran, Osmaniye ve en son Urfa cezaevlerinde yaşananların sabır ve tahammül sınırını zorladığını ifade ederek, hükümetin savaşı körükleyen politikalarının cezaevi idarelerinin yaklaşımlarına da yansıtıldığına işaret etti. Cezaevi girişinde yapılan ince aramaların insanlık onurunu çiğneyen düzeye ulaştığını belirten tutsaklar, şöyle devam etti: "Cezaevine yeni gelen tutuklulara yapılan ince aramalar, yeni gelen personellere toplu seyrettiriliyor. Cezaevi girişinde tutuklular rencide edici muamelelere maruz kalıyorlar. Bu kötü muameleden dolayı 60 yaşında bir anamız ince arama esnasında baygınlık geçirdi." ("**İnce arama işkencesi şimdi de Bitlis'te**", <http://www.ozgur-gundem.com>, 09.07.2012)

2- İzmir'in Buca ilçesi Kırıklar 2 No'lu F Tipi Cezaevi'nden Fethullah Demirtaş ve Sertaç Kılıçarslan isimli tutuklular gönderdikleri mektupta cezaevindeki keyfi uygulamalar ve hak ihlallerini yazdı; "Yeni tutuklanan arkadaşlarımız sahte vaatlerle (tahliye vaatleri) biz siyasilerin kaldığı blok yerine adli çetelerin kaldığı bloklara dağıtılarak, siyasi nedenlerle girdikleri cezaevinden adli çıkmaları hedeflenmektedir. Onlarca arkadaş, dışımızdaki bloklarda dağınık konumlandırılarak bağımsızlaşmaya zorlanmakta, buradan da itirafçılaştırılmaya maruz kalmaktadır" dedi. Cezaevi idaresinin buldukları bloğa S.D. isimli itirafçıyı yerleştirerek kendilerini tahrik etme ve provokasyon yaratmayı amaçladığına dikkat çeken tutuklular, "S.D. itirafçısının yanına Adana'dan gelen Arslan Karanlı adlı siyasi tutuklu verilerek idare gözetiminde dövdürülmüştür. Akıbetini öğrenemediğimiz bu arkadaşımızın can güvenliğinden kaygı duymaktayız. İtirafçı S.D. halen bulunduğumuz blokta tutulmakta ve bizleri küfür, hakaretlerle provoke etmeye devam etmektedir." diye kaydetti. ("**Kırıklar'da itirafçı provokasyonu!**", <http://www.ozgur-gundem.com>, 09.07.2012)

3- Mersin'de Newroz etkinliğine katıldıkları gerekçeyle tutuklanan ve Mersin E Tipi Kapalı Cezaevi'ne konulan SDP'li Ali Okutan, Dersim Dinçer ve Bedrettin Akdeniz adlı gençlerin sürgün edildikleri İskenderun Kapalı Cezaevi'nde gardiyanların saldırısına uğradıkları ve hücreye atıldıkları belirtildi. SDP Mersin İl Başkanı Serkan Kaya, arkadaşlarının geçtiğimiz günlerde sürgün edildiğini belirterek, "2 gün önce de İskenderun Cezaevi'nde gardiyanların saldırısına uğradılar. Vücutlarının çeşitli yerlerinde morluklar oluşan arkadaşlarımız saldırıdan hemen sonra hücreye atılmış ve hala hücrede tutulmaktadır. Telefon görüşmesine çıkarılmayan 3 tutuklu arkadaşımızın ailelerinin cezaevini ısrarla aramaları sonucu telefona getirilen Bedrettin Akdeniz durumu anlatmış; ancak tamamlamadan telefon elinden alınmıştır" dedi. ("**İskenderun Cezaevi'nde siyasi tutuklara işkence iddiası!**", <http://diclehaber.com.tr>, 18.07.2012)

4- Mardin E Tipi Kapalı Cezaevi'nde koğuş ateşe verildiği gerekçesi ile sürgün edilen 176 siyasi tutsağın arasında 22 çocuk da olduğu öğrenildi. Sürgünlere tepki gösteren ve cezaevindeki sürgün ve nakillerin tek bir nedeni bulunduğunu söyleyen BDP Bitlis Milletvekili Hüsamettin Zenderlioğlu, "Bu da aileleri zor duruma düşürmektir. Aileleri çocuklarından koparıp bu izolasyonun geliştirilmesinin nedeni, aile ile çocuk arasındaki bağı koparmaktır. Aile ile siyasi mahkûmun sınırlarını çizmektir. Bunun dışında hiçbir amaçları yoktur." dedi. ("**176 siyasi tutsak ve ailelerine 1445 kilometrelik işkence!**", <http://diclehaber.com.tr>, 18.07.2012)

5- Tekirdağ 2 No'lu F Tipi Cezaevi'ndeki mahkûmlar, yatakları yakarak çıkardıkları yangınla isyan başlattı. Koğuşta başlatılan yangına önce gardiyanlar müdahale etti. Daha sonra olay yerine gelen Tekirdağ Belediyesi İtfaiye ekipleri yarım saatlik çalışmanın ardından yangını söndürdü. Dumandan etkilenen mahkûmlar, jandarmalar tarafından koğuşlarından çıkartılarak ambulanslarla Tekirdağ Devlet Hastanesi'ne kaldırıldı. Acil serviste müdahale edilen iki mahkûmun tedavileri hastanede devam ediyor. İsyanın gerekçesi henüz açıklanmazken, Tekirdağ Cumhuriyet Savcı Vekili Muammer Özcan soruşturma başlatıldığını ifade etti. Öte yandan Amasya E Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'nda da dört mahkûm, sürgün sevkleri protesto etmek amacıyla koğuşta yangın çıkardı. İtfaiyenin söndürdüğü yangında dumandan etkilenen iki mahkûm tedavi altına alındı. Yine Mardin E Tipi Kapalı Cezaevindeki mahpuslar, 14 Temmuz'da Diyarbakır'da yapılan mitingdeki polis saldırısını protesto etmek için 15 Temmuz Pazar günü dört koğuşta isyan başlattı. Çocuk koğuşunda yatakların ateşe verilmesiyle başlayan yangın, siyasi mahpusların da yataklarını yakmasıyla devam etti. Dört hükümlü dumandan zehirlenir-

ken, bir tutuklu da hafif yaralandı. Zehirlenen ve yaralananlar Mardin Devlet Hastanesi'ne kaldırıldı. ("**Cezaevlerinde İsyân, Amasya ve Tekirdağ'da İsyân**", <http://bianet.org>, 19.07.2012)

6- Batman M tipi Kapalı Cezaevi'nde bulunan 50'yi aşkın tutsak İzmir Şakran ve İstanbul Silivri cezaevlerine sürgün edildi. Geçen hafta da Batman M Tipi Kapalı Cezaevi'nden 29 siyasi kadın tutsak Ankara Sincan Kapalı Kadın Cezaevi'ne sürgün edilmişti. ("**Batman Cezaevi'nden 50'yi aşkın tutsak sürgün edildi**", <http://diclehaber.com.tr>, 24.07.2012)

7- İHD (İnsan Hakları Derneği) İstanbul Şubesi hazırladığı raporla Tekirdağ 2 No'lu F Tipi Cezaevi'nde kalan mahkûmların sözlü tacizden işkenceye kadar birçok hak ihlaline maruz kaldığını açıkladı. 18 Temmuz'da Tekirdağ 2 No'lu F Tipi Cezaevi'nde mahkûmların yataklarını ateşe vererek yangın çıkardığını söyleyen İHD İstanbul Şubesi Başkanı Ümit Efe, yangının PKK davasından hükümlü Birdal Abay'ın ve Adem Tunç'un kaldığı koğuşta çıktığını ifade etti. Efe, İHD üyelerinden oluşan heyetin cezaevinde yaptığı incelemelere göre çıkan yangın gerekçe gösterilerek 11 tutuklu mahkûma işkenceyle başlayan keyfi uygulamalar yapıldığını gözlemlediklerini belirtti. Adem Tunç'un sözlü taciz, provoke edici tehditler ve hakaretler nedeniyle psikolojik sorunlar yaşadığını ve yangını bu nedenle çıkardığını söylediğini kaydeden Efe, yaptıkları görüşmeler sırasında Tunç'un alnında ve gözlerinin etrafında yara izlerinin olduğunu ifade etti. Efe, bir çatışma esnasında yaşanan patlamada görme yetisini kaybeden ve dört yıldır tutuklu bulunan Gülnaz Akkurt'un da cezaevindeki yangından sonra infaz koruma memurlarının uyguladığı şiddete maruz kaldığını belirtti. Yangın nedeniyle idarenin haklarında soruşturma başlatıldığı isimlerden Kahraman Erdem, Haşim Özpolat, Cüneyt Keskinsil, Mehmet Şirin Ötken, Nejat Öztekin, Salman Akpınar, Müslüm Polat ve Zeki Yıldırım isimli mahkûmlar da cezaevinde kötü muameleye maruz kaldı. ("**Yangın Sonrası İşkence Arttı**", <http://bianet.org>, 24.07.2012)

8- Tutuklu Gülsen Aslan'ın yazdığı mektupta; "Batman M Tipi Cezaevi'nden Sincan Kadın Cezaevi'ne sürgün edilen kendisinin de bulunduğu 29 tutuklu kadının, ring aracıyla 19 saat süren yolculuklarında kelepçelerinin çıkarılmadığını, sadece 5 dakika mola verdiklerini, bu molada tuvalete kendileri ile birlikte kalaşnikoflu askerlerin girdiğini ve yolda yüksek sesle kendilerine marş dinletildiğini" belirtti. Askerler tarafından taciz edilen kadınların bunu komutana bildirdiklerinde ise, "O zaman askerleri tahrik etmeyin" cevabı ile karşılaştıklarını ifade ederek, bu uygulamaların Dersim ve Nazi katliamı sırasındaki uygulamalardan geri bir yanı-

nın olmadığını belirtti. Aslan mektubunda; "30 kişilik kadın koğuşuna 100'ü aşkın erkek gardiyan sabahın erken saatlerinde girdi. Aramayı gerçekçe gösterdiler ve bizleri çembere aldılar. Sonra bizleri üstümüzdeki eşofmanlar ile dışarı çıkarmaya çalıştılar. Yoğun itirazımız sonucu 5 dakika eşyalarımızı alma zamanı verdiler. Sonra 26 kadın tutsak bindirildiğimiz ring araçları ile cezaevinden çıkarıldık. Yolda sevkimizin Adalet Bakanlığı kararı ile Ankara Sincan Kadın Cezaevi'ne çıkarıldığını öğrendik. Sürgün edilen 26 kadından 21'inin mahkemesi Diyarbakır'da devam ediyor. Sadece 5'i hükümlü. Ve bizimle beraber 3 de adli davalardan tutuklu kadın sürgün edildi" diye belirtti. Sincan Kadın Cezaevi'nde geldiklerinde ise çıplak aramadan geçirildiklerini belirten Aslan, "Birçok eşyamız içeri alınmadı. Her şey sayılı alındı. Renklerine göre ayrıldı. Aramadan sonra 10'ar ve 4'er kişilik hücrelere atıldık. Batman'da yaşananlara ilişkin ifademiz alındı. Kürtçe ifade vermek istedik. 'Sen Türkçe biliyorsun, Kürtçe konuşma. Dilekçe yazın ve Türkçe biliyorum, ama Kürtçe ifade vermek istiyorum' diye yazın dendi. Kürtçede ısrar edince 'ifade vermiyor' yazmak ile tehdit ettiler. Atıldığımız hücrelerde televizyon ve buzdolabı yok. Kantinden bizim almamız isteniyor" diye kaydetti. ("**Batman'dan Ankara'ya 29 kadının 'kara ring' yolculuğu!**", <http://diclehaber.com.tr>, 27.07.2012)

9- Milliyet Gazetesi köşe yazarı Hasan Cemal, köşesinde İzmir 2 No'lu F Tipi Yüksek Güvenlikli Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'nda tutulan Seyithan Kutlu tarafından kendisine gönderilen mektupla; "Kendisinin geçen yıl çıkan ve kitapçılarda serbestçe satılan 'Barışa Emanet Olun' adlı son kitabının cezaevinde yasaklanmış olduğunu ve hatta imhasında karar kılındığını öğrendiğini" yazdı. ("**Hapishanede yasak, dışarıda serbest!**", <http://siyaset.milliyet.com.tr>, 04.08.2012)

10- Devrimci Karargâh davası kapsamında Tekirdağ F Tipi Cezaevi'nde tutuklu bulunan Devrimci Cephe dergisi eski yazı işleri müdürü Okan Duman'ın, hücre değişikliği talebine bir ay yanıt verilmediği, hücresinin değiştirilmesi karşılığında itirafçılık dayatıldığı, ajanlaştırmaya dayatmalarını protesto etmek için bedenini ateşe verdiği bildirildi. Duman'ın 28 Temmuz'da gerçekleştirdiği eylem, Devrimci Karargâh davasının 8 Ağustos 2012 tarihli duruşmasında ortaya çıktı. Devrimci Karargâh davasının tutuklu sanıklardan Özgür Dinçer, "Ayağı ve kolunda yanıklar bulunan Duman'ın hastaneye dahi götürülmediğini, cezaevinde tedavisinin yapıldığını belirten Dinçer, yaşanacak olumsuzluklardan cezaevi idaresinin sorumlu olacağını kaydetti. Dinçer, Tekirdağ F Tipi Cezaevi'nde savcı ve cezaevi 2. müdürünün kol kola tutuklulara itirafçılık dayattığını, ajanlaştırma basıklarının yoğun bir şekilde yaşandığını bildirdi, ayrıca

"arama" adı altında gardiyanların saldırısına uğradıklarını anlattı. ("**İtirafçılık dayatmasına karşı kendini yaktı**", <http://www.etha.com.tr>, 08.08.2012)

11- Ceyhan Cezaevi'ndeki 90 tutsak hakkında, hak ihlallerini protesto ettikleri için girdikleri açlık grevleri nedeniyle disiplin soruşturması açıldı. İtirazları sonucu İnfaz Hâkimliği'ne çağrılan tutsakların tercüman aracılığıyla Kürtçe ifadelerinin alındığı öğrenildi. ("**Ceyhan Cezaevi'nde 90 kişiye soruşturma**", <http://www.ozgur-gundem.com>, 10.08.2012)

12- Kocaeli 1 No'lu F Tipi Cezaevi'nde tutuklu olan Engin Ateş ile Özkan Yılmaz'ın hücrelerinde 3 Ağustos günü arama yapıldı. Cezaevi 2. müdürü ve başgardiyan İlyas Kakıcı ile bir grup gardiyan hücreye girdi. Gardiyanlar hücrede bulunan iki masadan birini almak istedi. Tutuklular, masanın cezaevi idaresi tarafından verildiğini, uzunca bir süredir hücrede bulunduğunu ve masaya ihtiyaçları olduğunu belirtti. Bunun üzerine başgardiyan Kakıcı'nın emriyle ve 2. müdürün gözleri önünde gardiyanlar Ateş ile Yılmaz'a saldırdı. Yerlerde sürüklenen iki tutuklu, daha sonra "süngerli oda" olarak bilinen işkence odasına alındı. Burada elleri ve ayakları "domuz bağı" şeklinde bağlanan iki tutuklu, 3 saat boyunca işkenceye maruz kaldı. Özkan Yılmaz'ın babası Yusuf Yılmaz, Kandıra Başsavcılığı'na suç duyurusunda bulunarak, oğluna işkence yapanların yargılanmasını istedi. ("**Tutsaklara domuz bağı işkencesi**", <http://www.ozgur-gundem.com>, 16.08.2012)

13- 14 Ağustosta tutuklandıktan sonra Kürkçüler F Tipi Cezaevine götürülen 20 yaşındaki Hasan Çelik'in ablası Rojver Çelik Batur; "cezaevinde kardeşini gördüklerinde şok olduklarını kardeşinin her tarafının yara içinde olduğunu gördüklerini, sorduklarında da korkudan anlatamadığını, ısrarlı sorularının ardından kardeşinin kendilerine yaşadıklarını anlattığını söyledi. Batur, "Jandarma cezaevi girişinde kardeşimi, PKK'li olduğunu iddia ederek dövmüş. 7 jandarmanın saldırısında kardeşimin her tarafı yara olmuş. Sonra da kardeşime düşerek yaralandığına ilişkin belge imzalatmışlar." diye konuştu. Kardeşinin "Ben PKK'li değilim" diyene kadar dayak yediğini ve arkasından doktora dahi götürülmediğini söyleyen Batur, şöyle konuştu: "Kardeşime 'Madem PKK'li değilsin o zaman yerin bağımsızlar.' diyerek bağımsızların koğuşuna atmışlar. Orada kimse kendisine yardım etmemiş. Kendisi de rapor alamamış. Çünkü hiç doktora çıkarılmamış. Kardeşimin yaraları kapanmadan rapor tutulmalı ve sorumlularından hesap sorulmalı. Bunun için savcılığa suç duyurusunda bulduk dedi. ("**Kürkçüler'de jandarmadan işkence iddiası**", <http://www.evrensel.net>, 17.08.2012)

14- Tekirdağ 2 No'lu T Tipi Cezaevi'nde yakınlarını görmek isteyenlerin çıplak aramaya tabi tutulduğu iddia edildi. "Örgüt üyeliği" iddiasıyla cezaevinde tutuklu bulunan kardeşi Vahap İlhan'ı görmeye giden Avni İlhan, kendisinin ve diğer ziyaretçilerin çıplak aramaya tabi tutulduğunu söyledi. Aynı cezaevinde yeni gelenlere çıplak arama dayatıldığı buna karşı çıkanlara da feci şekilde dayak atıldığı öğrenildi. Görüşte kardeşinin yaşananları kendilerine anlattığını aktaran Avni İlhan, cezaevi müdürünün yeni gelenlere, "Burası farklı bir yerdir. Haddinizi bilin. Akıllı olun. Efendi efendi kalın" diye tehditlerde bulunduğunu belirterek, bir hafta önce Vahap İlhan, Mehmet Ali Kaya, Murat Yıldız, M. Nuri Erdem ve Lokman Gönel ve ismi öğrenilemeyen bir tutuklunun da sayım vermedikleri için 50 gardiyan tarafından dövüldüklerini aktardı. ("**Cezaevinde ziyaretçilere çıplak arama iddiası**", <http://evrensel.net>, 22.08.2012)

15- Ankara Sincan Cezaevi'nde görevli 55 yaşındaki gardiyanın hırsızlık suçundan cezaevine giren 22 yaşındaki kadın mahkûma tecavüz ettiği iddia edildi. Kadın mahkûm gardiyandan davacı oldu. Yaklaşık 8 ay önce Sincan Cezaevi'ne giren iki çocuk annesi T.K., kaldığı koğuşta bacağı kırıp hastanelik oldu. Cezaevi içindeki hastaneye kaldırılan T.K'nın bir bacağı alçıya alındı. İddiaya göre, öğle tatili sırasında B.E. adlı gardiyan, yataklık haldeki T.K'ya tecavüz etti. T.K'nın çığlıkları üzerine görevliler odaya girdi, olaya tanık oldu. Olayın ardından T.K'ya refakat etmesi için kız kardeşi hastaneye çağrıldı. Tecavüz olayını kardeşine anlatan TK, "Ben burada devlete emanetim." diyerek B.E.'den şikâyetçi oldu. Sincan Cumhuriyet Savcılığı'nın cezaevi hastanesinde çalışan personel ve olaya tanık olan herkesin ifadesini aldığı öğrenildi. ("**Sincan Cezaevi'nde tecavüz skandalı**", <http://www.sabah.com.tr>, 24.08.2012)

16- Tekirdağ 2 Nolu F Tipi Cezaevi'nde kalan siyasi tutsaklardan Barış Şahbudak sürekli giydiği ve yıkama sonucu aşınan t-shirtünün üzerindeki "BİKKE" yazısındaki "B" harfini "P" olarak okuyan cezaevi yönetimi, "örgüt propagandası yapıyor" gerekçesiyle Şahbudak'a 20 günlük hücre cezası verdi. Bir diğer çarpıcı olay da yine siyasi tutsaklardan İlhami Özağır'ın başına gelen. Özağır'ın avukatı Hüseyin Boğatekin, "İlhami Özağır cezaevine girmeden önce rahatsızlığından dolayı bacağına platin yerleştirilmiş. Ancak şimdi cezaevinde ve her giriş-çıkışta x-ray cihazı metal alarmı verdiği için müvekkilim her seferinde çıplak arama işkencesine maruz kalıyor. Artık bu işkenceye dayanmadığını ve sakat kalma pahasına cezaevi doktoruna bacağındaki platinin çıkarılması için başvuruda bulundu." dedi. Bu arada Antep'te 20 Ağustos'ta meydana gelen ve 10 kişinin yaşamını yitirmesi ile sonuçlanan bombalı saldırı ile ilgileri olduğu iddiasıyla Diyarbakır'da gözaltına alınıp tutuklanan R.F., H.F.,

Y.A., Y.O. ve B.T'nin Antep Cezaevi'nde gardiyanlar tarafından ağır işkenceye maruz kaldığı ifade edildi. İşkenceye maruz kalanlardan Y.A.'nın ağabeyi Embiya Aktoprak Antep Cezaevi infaz koruma memurları hakkında suç duyurusunda bulundu. ("**'B' harfi 'P' olunca!**", <http://www.ozgur-gundem.com>, 07.09.2012)

17- 30 aydır Bakırköy L Tipi Cezaevinde tutuklu bulunan 23 yaşındaki, ilerlemiş bel fitiği hastası Gülistan Çelik, şimdi de Adli Tıp kurumunun keyfi tutumu nedeniyle felç olma tehlikesiyle karşı karşıya. 2009 yılında konulduğu cezaevinde şiddetli bel ağrısı şikâyetiyle götürüldüğü Bakırköy ve Samatya Eğitim ve Araştırma hastanelerinde, Çelik'in ilerlemiş bel fitiği olduğu ve acilen ameliyat edilmesi gerektiği rapor edildi. Ancak 2012 yılında Adli Tıp kurumuna sevk edilen Çelik'e bu kez hiçbir tetkike gerek duyulmadan, rapor verme işlemi de ertelenerek sözlü olarak bel kayması teşhisi kondu. Bu durum Gülistan Çelik'in hayatını iyice zorlaştırdı. Adli Tıp'tan gelecek raporu bekleyen ve durumu gün geçtikçe kötüye giden Çelik, artık yürüyemez hale geldi. ("**Kadın tutuklu felç olma tehlikesiyle karşı karşıya**", <http://www.firathaberajansi.org>, 07.09.2012)

18- 3 Eylül Pazartesi günü Tekirdağ 1 No'lu F Tipi Cezaevi'nden hastaneye götürülen politik tutuklu Murtaza Dağ, ring aracındaki kamerayı eliyle kapatınca, jandarmaların saldırısına maruz kaldı. Askerler bununla da yetinmedi. Dağ'ı hastane yerine Muratlı Jandarma Karakolu'na götürdü. Karakol binası içindeki bütün kameraları kapatan askerler, Dağ'ı jop ve silah dipçikleriyle bayıncaya kadar dövdü. Daha sonra cezaevine götürülen Dağ, hücrelerinde baygınlık geçirince, cezaevi revirine kaldırıldı. Avukatları Dağ ile görüştikten sonra cezaevi yönetimi ve askerler hakkında suç duyurusunda bulunacak. ("**Tutukluyu karakola götürüp dövdüler**", <http://www.etha.com.tr>, 07.09.2012)

19- Antalya L Tipi Cezaevi'nde bulunan M. Şirin Tekmenuray adlı siyasi tutuklu, yazdığı mektupta, 28 Ağustos'ta cezaevinde Başgardiyan Yakup Işık, Ahmet Peynirci ve soyadı öğrenilemeyen cezaevi 2'inci Müdürü Sami ile onlarca gardiyan tarafından darp edildiklerini açıkladı. Aynı kişiler tarafından işkence gördüklerini kaydeden Tekmenuray, olaydan sonra bir hafta boyunca revire çıkmak istediklerini, ancak idarenin taleplerini reddettiğini belirtti. Tekmenuray, mektubunda, "Çağdaş Hukukçular Derneği ve ailelerimizin dayatması ile bir hafta sonra Adli Tıp'a götürüldük. Burada bize işkence yapıldığı belgelendi. Ama rapor verip vermeyeceklerini öğrenemedik." dedi. Aynı koğuşta 6 arkadaşı ile birlikte kaldıklarını belirten Tekmenuray, "Bizi dövdükleri yetmiyormuş gibi bir de cezalandırıyorlar." dedi. Yine aynı zamanda DİHA Van muhabiri olan tutulu Şahabettin Demir, gönderdiği mek-

tufta, Bölge cezaevlerinden Giresun E Tipi Cezaevi'ne kendisi gibi sürgün edilen 50 siyasi tutuklunun yaşadığı hak ihlallerini anlattı. Demir, "E Tipi'nde tecridi yaşıyoruz" diyerek "10 saat olan ortak alan hakkının 2 saat sohbet ve 45 dakika spor hakkı olarak uygulandığını" aktardı. Tüm başvurularının sonuçsuz kaldığını belirten Demir, şunları ifade etti: "Cezaevlerinde onurumuzu koruma adına kimi sivil itaatsizlik eylemlerini gerçekleştirmeye çalışıyoruz. Cezaevi idaresi savunma hakkımızı engelliyor ve direk keyfi bir şekilde disiplin cezaları uyguluyor. F tipinden daha ağır bir uygulamaya tabii tutuluyoruz. Ailelerimizin bizlere gönderdiği şalvar bize verilmiyor ve açıkça el konuluyor." dedi. ("**Hem işkence hem ceza**", <http://www.ozgur-gundem.com> ,03.10.2012)

20- İzmir, Şakran 2 No'lu T Tipi Cezaevi'nde bulunan müvekkilinin ziyaretine gittiği sırada göz tarama cihazında sorun yaşandığı için cezaevine girerken ve çıkarken kapı önünde uzun süre bekletilmesi ile ilgili gardiyanlarla tartıştığını belirten Avukat Canan Uçar, çıkan tartışma sonucunda yaklaşık 20 gardiyanın tekme ve yumruklarla üzerine yürüyerek, kendisini linç etmeye çalıştığını söyledi. Kendisini darp etmek isteyen gardiyanlar hakkında suç duyurusunda bulunan Uçar, "Bana bunu yapanlar içerdeki tutsaklara neler yapıyor?" diye sordu. Kamera görüntülerini cezaevinden istediklerini söyleyen Uçar, açtığı davanın sonuna kadar takipçisi olacağını da sözlerine ekledi. ("**Bana bunu yapanlar içerdeki tutsaklara neler yapıyor**", <http://www.diclehaber.com>, 10.10.2012)

21- Diyarbakır Valisi Mustafa Toprak, Diyarbakır E Tipi Kapalı Cezaevi'nde kalan üçü çocuk yedi tutuklunun intihara teşebbüs ederek hastaneye kaldırıldığını açıkladı. Adlilerin kaldığı 18 kişilik koğuştan altı tutuklunun ağır kesici, kas gevşetici gibi ilaçlar aldığı, bir tutuklunun da bileğini kestiği bilgisini veren Vali Toprak, Dicle Üniversitesi Hastanesi'ne kaldırılan yedi tutukludan beşinin taburcu edildiğini, ikisinin tedavisinin sürdüğünü söyledi. T.E., R.Ö., E.Z., U.S., S.İ.,S.H. ve S.U'nun intihar girişiminde bulunduğunu söyleyen Toprak, "Hastanede anlaşıldı ki; bir kısmı ilaç aldığı yönünde numara yapmış. 18-21 yaş arası yedi tutuklu, yetişkinlerin kaldığı yere geçmek için böyle bir yola başvurmuşlar." dedi. Taraf gazetesi ise olay ile ilgili olarak "tutukluların olası bir sevke karşı çıktığı ya da cezaevi koşullarını, dayağa varan kötü muameleyi protesto etmek için topluca intihara kalkışmış olabileceğinin öne sürüldüğünü" yazdı. Bu yıl içerisinde, 10 ayrı hapis hane- de mahpuslar hapis hane koşullarını, aşırı kalabalığı, sürgün sevkleri, yemeklerin kötülüğünü, su yokluğunu ve kötü muameleyi protesto etmek amacıyla koğuşlarda yangın çıkardı. ("**Hapishanede Yine Protesto**", <http://bianet.org>, 15.10.2012)

DEZAVANTAJLI GRUPLARIN YAŞADIĞI İŞKENCE ve KÖTÜ MUA-MELE İHLALLERİ

MÜLTECİLER

Suriye'den gelen sığınmacılar yaşam şartlarının iyileştirilmesi için eylem yapınca daha önce kendi imkânlarıyla sorunun üstesinden gelebileceğini açıklayan hükümet, sorunu biber gazıyla çözdü.

1- Kilis'in Öncüpınar Sınır Kapısı yakınlarındaki konteynir kentte kalan Suriyeli sığınmacılar yaşam şartlarının iyileştirilmesi için eylem yaptı. Yaklaşık 500 kişinin kaldığı kamptaki sığınmacıların kendine özel verildikleri alışveriş kartına Kilis Valiliği her karta 20 TL'lik yükleme yaptı. Markete giden sığınmacılar, işlemlerin ağır yürüdüğü, kendilerine klima, buzdolabı ve yeteri kadar su verilmediği iddiasıyla eylem yaptı. Polis, eylemi sonlandırmasını istediği göstericilere biber gazıyla müdahale etti. Gazdan etkilenen çok sayıda kadın ve çocuk konteynir kent dışına çıkarıldı. Olay yerine ise çok sayıda polis ve asker sevk edildi. ("**Su İstediler, Polis Gaz Sıktı**", <http://bianet.org>, 22.07.2012)

2- Birleşmiş Milletlerden (BM) adını vermek istemeyen bir yetkili, 11 Ekim'de uluslararası topluma Suriye'den gelen sığınmacılara yardım edilmesi için çağrıda bulduklarını söyledi. Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı (AFAD) Suriye'den Türkiye'ye gelen mülteci sayısının 100 bin 363 olduğunu açıkladı. ABD Dışişleri Bakanlığı Sözcüsü Victoria Nuland da bugün yaptığı açıklamada, Suriyeli sığınmacılara insani yardımlarla ilgili olarak "Özellikle Türkiye ve Ürdün'deki ihtiyaç şu anda acil" dedi. bianet'e konuşan BM yetkilisi ise Türkiye'ye ilk sığınmacıların geldiği tarih olan 29 Nisan 2011'den beri yardıma hazır olduklarını Türkiye hükümetine bildirdiklerini ve Ağustos 2011'den bu yana BM'nin zaman zaman yardımda bulunduğunu, fakat o dönemde Hükümet kendi imkânlarıyla sorunun üstesinden gelebileceğini söylemesine rağmen BM'nin, Kızılay aracılığıyla çadır, uyku şiltesi, mutfak setleri, battaniye gibi gıda dışı yardımlarda bulunduğunu" açıkladı. ("**Mülteci Sayısı 280 Bini Bulabilir**", <http://bianet.org>, 16.10.2012)

İŞKENCE VE KÖTÜ MUAMELE İDDİALARI KAPSAMINDA DEVAM EDEN SORUŞTURMA VE DAVALAR

Adli kolluk kuvvetinin bulunmaması, işkence veya kötü muamele suçlamalarına ilişkin adli ve idarî soruşturmaların faili durumundaki kolluk kuvvetlerinin çalışma arkadaşları tarafından yürütülmesine yol açmakta bu da bu soruşturmalarının tarafsızlığına gölge düşürmektedir.

Engin Çeber davası

6 Ağustos 2012 tarihli duruşma;

Yargıtay 8. Ceza Dairesi tarafından bozma kararı verilmesi üzerine Bakırköy 14. Ağır Ceza Mahkemesi'ndeki devam eden davanın duruşmasında savcı, esas hakkındaki mütalaasını bildirdi. Savcı, ilk yargılamada ağırlaştırılmış müebbet hapis cezası alan Metris Cezaevi ikinci müdürü ve infaz koruma baş memuru için 'işkenceye karışmadıkları' gerekçesiyle ceza indirimi istedi. Mahkeme sanıkların esas hakkındaki savunmalarını hazırlamaları amacıyla duruşmayı 1 Ekim 2012'ye erteledi. ("**Çeber davasında sanıklara sürpriz ceza indirimi**", <http://www.radikal.com.tr>, 06.08.2012)

1 Ekim 2012 tarihli duruşma;

Bakırköy 14. Ağır Ceza Mahkemesi'nde devam eden davanın duruşmasına tutuklu sanıklar Nihat Kızılkaya, Sami Ergazi, Fuat Karaosmanoğlu ve Selahattin Apaydın ile tarafların avukatları katıldı. Kararını açıklayan mahkeme heyeti, tutuklu sanıklar infaz koruma memurları Selahattin Apaydın, Sami Ergazi ve cezaevi 2. müdürü Fuat Karaosmanoğlu'nun, "neticesi sebebiyle ağırlaştırılmış işkence" suçundan, "ağırlaştırılmış müebbet" hapis cezasına çarptırılmasına, sanıkların yargılama sürecindeki davranışlarını dikkate alarak, bu cezada takdiri indirimine gidilmesine ve sanıkların cezasının "müebbet hapis" cezasına indirilmesine hükmetti. Davanın diğer tutuklu sanığı infaz koruma memuru Nihat Kızılkaya'ya, "işkence" suçundan 3 yıl hapis cezası veren mahkeme heyeti, sanığın yargılama sürecindeki davranışlarının dikkate alınmasıyla takdiri indirim uygulayarak, sanığın cezasını 2 yıl 6 ay hapse indirdi. Kızılkaya'nın tutuklu kaldığı süreyi göz önünde bulunduran mahkeme, sanığı tahliye etti. Mahkeme heyeti, sanıklar Mehmet Pek ve Abdülmüttalip Bozyel'i, maktul Engin Çeber, Özgür Karakaya, ve Cihan Gün'e karşı eyleminden dolayı kasıt, suçun işleniş biçimi, suç sebeplerini göz önüne alınarak "işkence" suçundan 3'er kez ayrı ayrı 2 yıl 6 ay hapis cezasına çarptırdı. Sanık polis memuru Aliye Uçak'ı

müdahil Aysu Baykal'a zor kullanma sınırlarını aşarak orantısız güç kullandığı için 5 ay hapis cezasına çarptırarak cezayı erteleyen mahkeme heyeti, tutuksuz sanık Murat İşler'i de müdahil Cihan Gül'e karşı eyleminden dolayı "işkence" suçundan 2 yıl 6 ay hapse çarptırarak, maktul Engin Çeber ve müdahil Özgür Karakaya'ya karşı yüklenen suçun sanık tarafından sabit olmaması nedeniyle İşler'in beraatine karar verdi. Tutuksuz sanık Yemliha Söylemez'in "resmi belgede sahtecilik" suçundan 3 yıl 1 ay hapis cezasıyla cezalandırılmasına hükmeden mahkeme heyeti, sanıklar infaz koruma memurları Murat Çise, Yavuz Uzun ve Öncay Bozo'nun maktul Engin Çeber, müdahiller Özgür Karakaya, Cihan Gül'e karşı "işkence" suçunu işlediklerinden 3'er kez, ayrı ayrı 4 yıl 2 ay hapis cezasına çarptırılmasını kararlaştırdı. Diğer tutuksuz sanıklar hakkında ise atılı suçları işlediklerine dair mahkumiyetlerine yeterli kanaat verici, kesin ve inandırıcı deliller elde edilmediği, atılı suçu işledikleri hususunun şüphe aşamasında kaldığı ve yüklenen suçun sanıklar tarafından işlendiğinin sabit olmaması nedeniyle ayrı ayrı beraatlerine karar verildi. Bakırköy 14. Ağır Ceza Mahkemesi Başkanı Recep Karaman, sanık Fuat Karaosmanoğlu'nun eyleminin "görevi kötüye kullanmak" kapsamında kaldığı ve bu suçtan dolayı cezalandırılmasıyla tutuklu kaldığı süre göz önüne alınarak tahliyesine karar verilmesi görüşünde olduğundan, bu konudaki çoğunluk görüşüne katılmadığını belirterek, karara muhalefet şerhi koydu. Üye hâkim Gülaser Gökdemir Tekdal, sanık Aliye Uçak'ın müdahil Aysu Baykal'a yönelik eyleminin "işkence" suçu kapsamında kaldığından "işkence" suçuyla cezalandırılması kanaatinde olduğunu, sanık Nihat Kızılkaya'nın "neticesi sebebiyle ağırlaştırılmış işkence" suçu kapsamında kaldığından tutukluluk halinin devamına karar verilmesi gerektiğini belirterek, karara muhalefet şerhi düşüdü. ("**Engin Çeber davasında 3 müebbet**", <http://www.sabah.com.tr/>, 01.10.2012)

Fevziye Cengiz Davası

1- İzmir Karabağlar Karakolu'nda polislerin Fevziye Cengiz'e işkence yaptığı görüntülerle ilgili "Polisler şikâyetçiyi sakinleştirmeye çalışıyor." diye rapor veren ve "delil karartma" suçundan yargılanan üç bilirkişi polis hakkındaki dava bugün 9. Asliye Ağır Ceza Mahkemesi'nde görüldü. Mahkeme, işkence dosyası ile delil karartma dosyasının birleştirilmesi için üst mahkemeye başvurdu. ("**Delil Karartma, İşkence Dosyasıyla Birleşecek**", <http://bianet.org>, 19.07.2012)

2- Karabağlar Polis Merkezi'nde geçen yılın temmuz ayında gözaltına alınan Fevziye C'nin dövülmesine ilişkin 4 polis hakkında asliye ceza mahkemesinde açılan ve görevsizlik kararı verilen dava İzmir 6. Ağır Ceza Mahkemesi'nde görülmeye başlandı. Davanın ilk duruşmasına, mağdur Fevziye C. ve avukatları ile sanık polis memurları B.S, H.Y, T.D. ve avukatları katıldı. Sanık polisler H.Y ve B.S, yaptıkları savunmada, Fevziye C'nin kendilerine hakaret ve küfür ettiğini, kelepçe takmak istediklerinde de kendilerine hakim olamayarak Fevziye C'ye tokat attıklarını söyledi. Mağdur Fevziye C. ise önceki yazılı ifadesini yinelediğini belirterek, sanık polislerin kendisini dövdüklerini, şiddet uyguladıklarını iddia etti. Duruşmada tanık sıfatıyla ifadesine başvuru- lan Fevziye C.'nin eşi Murat C. de eşinin söz konusu müzikholde çalışmadığını, o gece eşiyle eğlenmeye gittiklerini, kimlik kontrolü yapıldığında kimliklerinin arabada olması sebebiyle kendisinin arabaya kimliklerini almaya gittiğini, döndüğünde de sanık polislerin eşine hakaret ettiklerini ve tokat attıklarını anlattı. Karakola götürüldüklerinde kendisini içeri almadıklarını, 30 dakika kadar dışarıda beklediğini belirten Murat C, pencereden eşini dövdüklerini gördüğünü söyledi. Mahkeme heyeti, Fevziye C'nin kızı ve damadının da tanık sıfatıyla mahkemede hazır bulundurulması istemiyle duruşmayı erteledi. ("**Polis merkezinde dayak davası başladı**", <http://www.radikal.com.tr>, 31.10.2012)

Şerzan Kurt Davası

24 Temmuz 2012 tarihli duruşma

Eskişehir 1. Ağır Ceza Mahkemesi'nde görülen davanın duruşmasında Kurt'un avukatı Nezahat Paşabayraktar'ın mahkemeye sunduğu Adli Tıp Uzmanları Derneği raporuna göre, olayın olduğu gün yapılan incelemelerde Kurt'un omzunda bulunan kurşun deliğinin çapının, Adli Tıp Kurumu'nun yaptığı otopsi raporunda belirtilenle uyuşmadığı, arada geçen 12 günlük süre içerisinde yara deliğinin çapının değişebileceğine vurgu yapılarak sanık polis Gültekin Şahin'in "kasten insan öldürmekten" yargılanması gerektiğini söyledi. Sanık Şahin'in avukatı Erol Halka ise söz konusu raporların kesin bir hüküm içermediğini, mahkeme heyeti tarafından itibar edilmemesini istedi. Halka, mahkemeye sunulan raporların sanık Şahin'e yönelik bir suç unsuru taşımadığını söyledi. Halka, raporlarda belirtilen, "Kurt'un ölümü, silahlı yaralama ile başına aldığı kült bir cisim sonucu gerçekleşmiştir." şeklindeki beyanının tek başına şüphe oluşturduğunu ileri sürdü. Avukat Halka, müvekkilinin beraatini isterken, Uğur Kaymaz davasını kanıt olarak gösterdi, "Mardin Kızıltepe'deki davada dört özel harekât polisi tek gün bile tutuklu kalmadı. Müvekkilim ise iki yıldır tutuklu." dedi. Mahkeme heyeti, tahliye taleplerini kabul etmeyerek, Adli Tıp Kurumu'nun raporunu savcının inceleme-

sine ve bir sonraki duruşmanın 17 Ağustos 2012 günü yapılmasına karar verdi. 'a bıraktı. ("**Cezasızlık Örnek Oldu**", <http://bianet.org>, 24.07.2012)

17 Ağustos 2012 tarihli duruşma

Eskişehir 1. Ağır Ceza Mahkemesi'nde devam eden davanın duruşmasında da esas hakkındaki mütalaasını sunan savcı, sanık polis memurunun "olası kasıt ile insan öldürdüğünü", bu nedenle ömür boyu hapis cezasına mahkûm edilmesini talep etti. Taraf avukatlarının esas hakkındaki mütalaaya karşı yazılı beyanda bulunmaları için duruşmayı 7 Eylül 2012'ye erteledi. ("**Şerzan Kurt'u öldüren polis için müebbet istendi**", <http://www.radikal.com.tr>, 17.08.2012)

07 Eylül 2012 tarihli duruşma

Muğla'da 21 yaşındaki Şerzan Kurt'u öldürmekten 2,5 yıldır tutuklu yargılanan ve polis Gültekin Şahin, Eskişehir 1. Ağır Ceza Mahkemesi'nde yapılan son duruşmada suçlu bulunarak sekiz yıl hapis cezasına çarptırıldı ve tahliye edildi. Sanık Şahin bugün mahkemece, önce Kurt'u öldürmekten suçlu bulunarak müebbet hapis cezasına çarptırıldı. Daha sonra davanın tanığı Oktay Kebapçı'nın da olay yerinde olduğu ve silahını ateşlediği öne sürülerek, sanık Şahin'e "faile yardım etmekten" ceza indirimi uygulandı. Sekiz yıl hapis cezası alan Şahin tahliye edildi. Avukat Rollas, karara itiraz edeceklerini söyledi. Kararı duyan Ömer Kurt, "Ben zaten bir kere ölmüştüm, bugün ikinci kez öldürdüler beni." dedi, mahkeme önünde "Adalet sığınıyorum, adalet neredesin?" diye feryat etti. ("**Ey Adalet, Neredesin?**", <http://bianet.org>, 07.09.2012)

12 Eylül davası

1- 12 Eylül Askeri Darbesi'nin hayatta kalan mimarları Kenan Evren ve Tahsin Şahinkaya hakkında açılan davanın 7. Duruşmasında Özel Yetkili 12. Ankara Ağır Ceza Mahkemesi, sanıklar hakkındaki sağlık raporlarını göz önünde bulundurarak iki sanığın telekonferans sistemiyle buldukları yerlerden ifadelerinin alınmasını kararlaştırdı. Mahkeme ara kararında, gerekli alt yapının oluşturulması için Adalet Bakanlığı Bilgi İşlem Dairesi Başkanlığına müzekkere yazılacağı belirtilerek "Her iki sanığın ifade vereceği yerde yasa ve yönetmelik hükümleri de gözetilerek Naip Hakim bulundurulmasına karar verildi." dedi. ("**Darbecilere tele sorgu**", <http://www.radikal.com.tr>, 15.09.2012)

Alaattin Karadağ davası

7 Eylül 2012 tarihli duruşma;

Bakırköy 9. Ağır Ceza Mahkemesi'nde devam eden duruşmada İstanbul Emniyet Müdürlüğü tarafından

gönderilen yazıda "Belirtilen adreste 83523 nolu MOBESE kaydı bulunmuyor." denildi. Olay sırasında yaralanan ve hala mermi çekirdeği vücudunda olan minibüs şoförü İsmail Durmuş'a ilişkin hastane raporu da bugün dosyaya konuldu. Rapora göre, Çapa Tıp Fakültesi Hastanesi, Durmuş'un vücudunda bulunan kurşunun çıkartılmasında bir sakınca olmadığını mahkemeye bildirdi. Mahkeme adresi tespit edilen tanık Pakize Ilgaz'a duruşmaya katılması için müzekkere yazılmasına karar verdi. Avukatların duruşmada olay yerinde keşif yapılması talebini Mahkeme tekrardan reddetti. Karadağ ailesinin avukatları bu duruşmada da delilleri göndermeyerek mahkemeyi yanıltan TMSH Şube Müdürleri ve MOBESE kayıtlarını yok eden polisler hakkında suç duyurusunda bulundu. Ancak mahkeme suç duyurusu talebini yine kabul etmedi. Duruşma, 3 Aralık 2012 tarihine ertelendi. ("**MOBESE bir varmış bir yokmuş!**", <http://www.etha.com.tr>, 07.09.2012)

Diğer soruşturma ve davalar

1-18 Haziran 2012 günü yol verme tartışması nedeniyle yaşanan olayda Fatih İlçe Emniyet Müdürlüğü'ne bağlı çalışan polislerin askerden izinli olarak İstanbul'a dönen 22 yaşındaki Ahmet Koca'yı ailesinin gözü önünde dakikalarca dövmesi ve ardından gözaltına alınması olayı ile yürütülen soruşturmada Koca'yı döven 11 polis, İstanbul Cumhuriyet Savcısı Ayhan Bedirhan'a ifade verdikten sonra serbest bırakıldı. Olayın ardından polislerden yedisinin şikayeti üstüne başlatılan soruşturma sonucunda Ahmet Koca hakkında "Görevi yaptırmamak için direnme ve kamu görevlilerine görevlerinden dolayı zincirleme hakaret" suçlamasıyla iki yıl üç aydan altı buçuk yıla kadar hapis istemiyle dava açılmıştı. ("**Polisin Dayığı Yanına Kâr Kalıyor**", <http://bianet.org>, 04.07.2012)

2- Bolu İl Jandarma Komutanlığı Merkez Karakol Komutanı Astsubay Kenan Y. hakkında karakolda şüpheli olarak ifade veren İsmail S'ye işkence yaptığı gerekçesiyle dava açıldı. Bolu Ağır Ceza Mahkemesi, Astsubay'ın İsmail S'yi copla, tekme ve tokatla vurarak basit bir tıbbi müdahaleyle giderilebilecek ölçüde hafif nitelikte yaraladığı, İsmail S'ye karşı insan onuruyla bağdaşmayan, mağdurun bedensel ve ruhsal yönden acı çekmesine yol açan davranışlarda bulunarak işkence suçunu işlediğinin sabit olduğuna karar vererek cezalandırılmasına hükmetti. Mahkeme, Astsubay Kenan Y'ye 2 yıl 6 ay hapis cezası verdi. Kararın temyiz edilmesi üzerine dosyayı görüşen Yargıtay 8. Ceza Dairesi, yerel mahkemenin kararını onadı. İsmail S'ye işkence yapmadığını iddia eden astsubay, İsmail S'nin serbest bırakıldıktan 2 saat sonra sağlık raporu aldığını, darp izlerinin kendisine mal edilemeyeceğini savunarak, İsmail S'nin aldığı doktor

raporları arasında tutarsızlık olduğunu öne sürdü. İşkence raporu veren doktorlar hakkında da suç duyurusunda bulunan astsubay Kenan Y, kendisi hakkında işkence suçundan hapis kararı veren Bolu Ağır Ceza Mahkemesi üyeleri ile bu kararı onayan Yargıtay 8. Ceza Dairesi üyeleri hakkında da 5'er bin lira manevi tazminat davası açtı. Hâkimlerin yargılama faaliyetinden dolayı devlet aleyhine dava açılabilirliğini öngören 12 Ocak 2011 tarihli Hukuk Muhakemeleri Kanunu gereğince İlk Derece Mahkemesi sıfatıyla davaya bakan Yargıtay Hukuk Genel Kurulu, Yargıtay 8. Ceza Dairesi'nin üyeleri hakkında açılan tazminat davasıyla ilgili dosyayı incelemesi için 6. Hukuk Dairesi'nden üye görevlendirdi. Üye, dosyayla ilgili tüm bilgi ve belgeleri inceleyerek hazırlayacağı raporu kurula sunacak. ("**İşkenceci'nin hukuk mücadelesi!**", <http://www.radikal.com.tr>, 10.07.2012)

3- İstanbul Fatih'te elleri kelepçelenerek polisler tarafından dakikalarca dövülen Ahmet Koca için sadece "gözünde morluk ve omzunda sıyrık var" şeklinde rapor veren, Koca'yı döven polisler için ise "darp edilmiştir" raporu veren Haseki Devlet Hastanesi doktoru Orhan Baysal hakkında soruşturma açılması talep edildi. Ahmet Koca'nın avukatı Efkân Bolaç'ın hazırladığı suç duyurusu dilekçesinde 11 polis hakkında hürriyeti tahdit, resmi belge hükmündeki belgelerde sahtecilik ve suç uydurma suçlarından dava açılması talep edilirken Doktor Baysal'ın da aynı suçlardan şüpheli olarak soruşturma dosyasına eklenmesi talep edildi. Haseki'de hazırlanan raporda sadece gözde morluk ve omuzda sıyrık teşhisi konduğunu belirten Bolaç, olaydan üç gün sonra Adli Tıp raporunda ise çok daha farklı ve ayrıntılı bulgulara yer verildiğine dikkat çekti. ("**Koca'yı Döven Polislere Rapor Veren Doktora Soruşturma Talebi**", <http://bianet.org>, 11.07.2012)

4- Diyarbakır'da 28 Mart 2006'da yaşanan olaylar sırasında başına isabet eden gaz fişegi sonucunda yaşamını yitiren Mahsun Mızrak'ın (14) ölümüyle ilgili Diyarbakır 1. Ağır Ceza Mahkemesi'nde görülen davada, Mızrak Ailesi'nin avukatı Barış Yavuz, adli emanette bulunan ve sanıklar tarafından kullanıldığı belirlenen üç bombaatar ve mermi çekirdeğini hatırlattı. "İncelemede, emanetteki dosyanın en önemli delilinin değiştirildiğini gördük. Maktulün kafatasından çıkarılan bombaatar mermisi yerine av tüfeği fişegi bırakılmış. Bizce sanıklar bu delili değiştirdi. Mahkeme bu önemli delili bulmalı." dedi. Mahkeme "emanete alınan mermi çekirdeği ile mahkememize gönderilen fişek kartuşunun tamamen farklı nitelikte maddeler olduğu anlaşıldığından, otopside ele geçirilen mermi çekirdeğinin nasıl, ne şekilde ve kim tarafından değiştirildiğinin araştırılması için Diyarbakır Cumhuriyet

Başsavcılığı'na suç duyurusunda bulunulmasına" karar verdi. Duruşma Diyarbakır Cumhuriyet Başsavcılığı'na yapılan suç duyurusunun sonucunun beklenilmesi için ertelendi. ("**Mahsun Mızrak Davasında Deliller Değiştirildi**", <http://bianet.org>, 19.07.2012)

5- 24 yaşındaki Cem Aygün, Keçiören'de GBT sorgusu sırasında kaçtığı ve 'dur' uyarısına uymadığı iddiasıyla polisin açtığı ateşle hayatını kaybetmişti. Arkasından 10 el ateş edildiği saptanan Aygün'ün ölümüyle ilgili iki polis, önceki gün mesai saatinden sonra nöbetçi savcılığa çıkarıldı. İki polis ifade verdikten sonra serbest bırakıldı. Savcılığın otopsi raporu ve tanıkların ifadesini aldıktan sonra şüpheli polisleri tekrar ifadeye çağıracağı belirtildi. İki polis soruşturma nedeniyle açığa alınırken, haklarında idari soruşturma başlatılacağı belirtildi. Bu arada Aygün'ü polislerin ifadelerinde 'ateş sırasında ayağım sendeledi' yönünde savunma yaptığı belirtildi. Savcılığın bu kararı tepki toplarken, Aygün'ün yedi ablası dün sabah saatlerinde Ankara Emniyet Müdürlüğüne gelerek, kardeşlerini vuran polisleri görmek istedi. Buna izin verilmeyince arbede yaşandı. Aygün'ün ablası polisin sert müdahalesiyle yaralandı ve Yenimahalle polis karakoluna götürüldü. 'Polise mukavemet ve mala zarar vermekten' haklarında işlem yapılan 7 kardeş 2 saat sonra bırakıldı. ("**Polislere özgürlük ablalara gözaltı**", <http://www.radikal.com.tr>, 02.09.2012)

6- 2005 yılında başlayan MLKP davasının son duruşması dün yapıldı. Çağlayan'daki Adalet Sarayı'nda İstanbul 10. Ağır Ceza Mahkemesi'nde görülen duruşmaya 11'i tutuklu 26 sanık katıldı. Savunma yapmaları istenilen sanıklar, savunmalarında Müdür Yardımcısı Sedat Selim Ay'ın kendilerine işkence yaptığını iddia etti. Davanın tutuksuz sanığı Hatice Bolat, gözaltına alındığı zaman terör şubesinde Sedat Selim Ay'ın kendisine işkence yaptığını belirtti. İşkence nedeniyle birçok sağlık sorunu yaşadığını ifade eden Bolat, "Benim gibi yüzlerce kişi benzer işkenceler sonucu sağlık sorunları yaşamaktadır. Bazıları da işkence sonucu ölmüştür. Selim Ay hakkında bana işkence yapması nedeniyle yasal işlem yapılmasını talep ediyorum." dedi. Sedat Selim Ay hakkında suç duyurusunda bulunan Bolat, işkence gördüğüne dair raporu da mahkeme heyetine sundu. Duruşma sonunda tutuklu sanık Sedat Şenoğlu'nun tahliyesine karar veren mahkeme, emniyet görevlisi Sedat Selim Ay hakkındaki suç duyurusuna ilişkin ise bir hüküm vermedi. ("**MLKP duruşmasında 'Sedat Selim Ay bana işkence yaptı' iddiası**", <http://www.radikal.com.tr>, 07.09.2012)

7- Sevağ Balıkcı'nın zorunlu askerlik yaparken 24 Nisan 2011'de ölümüne neden olan Kıvanç Ağaoglu'nun yargılandığı davanın sekizinci duruşması Diyarbakır 2.

Hava Kuvvet Komutanlığı Askeri Mahkemesi'nde yapıldı. Davada bilirkişi raporunda Ağaoglu kusurlu bulunurken, müdahil avukatı Halavurt'un dosyanın Adli Tıp Kurumu'na gönderilmesi talebi kabul edildi. Sanık avukatlarının yayın yasağı talebi ise reddedildi. Bir sonraki duruşmanın 5 Kasım 2012 tarihinde yapılmasına karar verildi. ("**Bilirkişi Raporu: Balıkcı'nın Ölümünde Ağaoglu Kusurlu**", <http://bianet.org>, 07.09.2012)

8- Mardin'in Derik İlçesi'nde görevliyken hakkında tecavüz, işkence ve faili meçhul cinayet suçlamaları yöneltilen ancak her seferinde beraat eden Ankara Jandarma Bölge Komutanı Tuğgeneral Musa Çitil hakkında dava açıldı. 1990'lı yıllarda işlenen faili meçhul cinayetlere ilişkin sürdürdüğü soruşturmayı tamamlayan Mardin Cumhuriyet Başsavcılığı, o dönemde Derik İlçe Jandarma Komutanı olan Musa Çitil'e ağır suçlamalar yöneltti. İddianamede Çitil'in görev yaptığı dönemde 'fütursuzca davrandığı, terörist-sivil vatandaş ayrımı yapmadığı, vatandaşı potansiyel terörist olarak gördüğü' belirtilerek, "Şüphe olsun olmasın sivil vatandaşları çeşitli şekillerde ve tamamen keyfi bir şekilde öldürdüğü anlaşılmıştır." denildi. Mardin 1. Ağır Ceza Mahkemesi, iddianameyi kabul etti ve davayı açtı. Mahkeme, 11 Ekim 2012 tarihine duruşma günü verdi. Mahkeme tenzih tutanağında şüphelinin duruşmalara katılmaması halinde hakkında yakalama kararı çıkartılacağını belirtti. Mahkeme ayrıca İçişleri Bakanlığı ve Jandarma Genel Komutanlığı'na müzekkere yazarak, Çitil'in görev yaptığı ve izinli olduğu tarihlerin bildirilmesini istedi. ("**Komutan fütursuzca adam öldürdü**", <http://www.radikal.com.tr>, 08.09.2012)

9- Baran Tursun'un polis kurşunuyla öldürülmesine ilişkin davanın ilk duruşmasında, sanık polise attığı yumurtanın avukata gelmesi nedeniyle yargılanıp beraat eden abla Şelale Tursun'a Yargıtay'dan kötü haber geldi. 9. Ceza Dairesi, "O yumurtayı atarken avukata deşebileceğini düşünmeliydi." diyerek, abla Tursun'un 'olası kasıtlı mala zarar' dan cezalandırılmasını savunarak, kararı bozdu. Mahkeme bu görüşe uyarsa, Tursun'a üç ay ile iki yıl arasında ceza çıkabilir. Buna karşın yargı, Tursun'u vuran polise "Öldürme kastı yoktur." diyerek, iki yıl bir aylık cezayı yeterli görmüştü. ("**Tursun'da garip kasıt**", <http://www.radikal.com.tr>, 14.09.2012)

10- Başbakan Erdoğan'ın Hopa mitingi öncesi ve sonrasında yaşanan olaylarda Erdoğan'ın otobüsündeki Başbakanlık Koruma Daire Başkanlığında görevli polis memuru Servet Erkan'ın da aralarında bulunduğu bazı polislerin yaralanmasına neden oldukları gerekçesiyle 51 sanık hakkında yeni bir dava açıldı. Sanıkların "Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanunu'na muhalefet etme",

“kamu görevlisine görevini yaptırmamak için direnme”, “yaralama” ve “kamu malına zarar verme” suçlarından Hopa Asliye Ceza Mahkemesi'nde yargılanmasına başlandı. Sanıkların katılmadığı duruşma, eksikliklerin giderilmesi için ertelendi. (“**Hopa sanıklarına yeni dava**”, <http://www.radikal.com.tr>, 17.09.2012)

11- İstanbul Metris Cezaevi'nden 11 Eylül 2011'de yola çıkan cezaevi nakil aracı yedi il ve beş ilçe dolaşır beş günde 3 bin 166 kilometre kat ettikten sonra, motordaki arıza nedeniyle 16 Eylül'de yandı. Araçta bulunan mahpuslar Medeni Demir, Sinan Aşka, Akif Karamalı, İsmet Evin ve Abdülsettar Ölmez adlı hükümlü ve tutuklular yanarak öldü. Yalnızca araç sürücüsü ve araçta görevli iki jandarma subayı hakkında "taksirle adam öldürmeye sebebiyet" iddiasıyla Kayseri 1. Ağır Ceza Mahkemesi'nde dava açıldı. Tutuklular Demir,

Aşka ve Karamalı'nın aileleri, Adalet Bakanlığı aleyhine üç ayrı tazminat davası açtı. Ring aracında yanarak ölenlerin avukatlarından Necdet Edeman açıklamasına göre, Bakanlık adına savunma yapan Hazine, davası sürerken ölen Karamalı'nın "Oğlunuz cezaevindeydi, tazminat istemeye hakkınız yok." anlamına gelen bir yanıt verdi. Demir'in ailesi için de "10 yıl hüküm giymiştir. Bilakis ailesinin maddi desteğine ihtiyacı vardı." savunması yapıldı. Üç savunma da yangının oto bakım servisinin hatasından kaynaklandığı üzerine kuruldu. Oysa savcılık, servis çalışanları hakkında takipsizlik kararı vermiş; nakil aracı sürücüsü ile araçta görevli iki jandarmaya dava açmıştı. Avukat Edeman, bu savunmaya karşı bir cevap dilekçesi yazdıklarını, ölen üç kişinin hükümlü değil tutuklu olmalarına vurgu yaptıklarını söyledi. ("**Mahpuslar İnsan Haklarından Muaf mı Tutuluyor?**", <http://bianet.org>, 17.10.2012)

İŞKENCE VE KÖTÜ MUAMELE SUÇLARINA İLİŞKİN SONUÇLANAN DAVA ve SORUŞTURMALAR

Kolluk kuvvetlerinin, işkence ve kötü muamele iddiasında bulunan kişiler aleyhinde açtıkları karşı davalara mahkemeler tarafından öncelik verilmeye devam ediliyor. İşkence, kötü muamele veya ölümcül yaralamadan (ateşli silahla) suçlu bulunan kolluk görevlileri, kısa süreli hapis cezaları almakta ya da cezaları tecil edilmekte.

1- 2011 yılının Mart ayında çıkan bir kavgada gözaltına alınarak götürüldüğü İzmir Bozyaka'da bulunan İl Emniyet Müdürlüğü'nde, polislerin yumruk ve tekmelerle vücudunun birçok yerini darp ettiğini iddia eden Hakan Gezik, olayın yaşandığı günden bu yana psikolojisinin bozulduğunu ve tedavi gördüğünü söyledi. Kendisini darp eden polislerden şikâyetçi olmasına rağmen kendisine dava açıldığını ifade eden Gezik, İzmir 11. Asliye Ceza Mahkemesi tarafından yapılan yargılama sonucunda darp eden polislere hakaret ettiği ve direndiği

iddiasıyla 17 ay 15 gün hapis cezası aldığını belirtti. (**"Polisten davacı oldu kendisi ceza aldı!"**, <http://www.evrensel.net>, 17.08.2012)

2- İstanbul'da, üniversite öğrencisi Volkan Polat'ı öldürmek suçundan yargılanan polis memuru Remzi Cihat Durukan önce 10 yıl hapis cezası aldı. Kararı bozan Yargıtay, polisin meşru müdafaa hakkını kullandığını ileri sürerek sanığın beraatını istedi. Bakırköy 5. Ağır Ceza Mahkemesi'nde dava yeniden görülmeye başlandı. Davanın son duruşmasında mahkeme heyeti sanık polis memuru Remzi Cihat Durukan'ın kasten yaralama sonucu adam öldürme suçundan 12 yıl hapse mahkûm etti. Mahkeme, sanığın bu suçu 'haksız tahrik' altında işlediği gerekçesiyle 4'te 3 oranında indirim yaparak 3 yıl hapis cezası ile cezalandırılmasına karar verdi. Sanığın duruşmadaki iyi hali göz önünde bulunduran mahkeme bu cezayı da 6'da 1 oranından indirerek 2 yıl 6 aya düşürdü. Mahkeme heyeti ayrıca avukatlık masrafı olan 2 bin 400 TL'nin sanıktan alınarak mağdur aileye ödemesine karar verdi. (**"Bir canın bedeli 2 bin 400 TL"**, <http://www.haberturk.com>, 24.08.2012)

AİHM

1- AİHM, askerlik hizmetini yapmayı reddeden ve saçının yedi asker tarafından zorla kesildiğini iddia eden Mehmet Tarhan'ın, insanlık dışı veya küçük düşürücü muamele maruz kaldığı; düşünce, vicdan ve din özgürlüğünün ihlal edildiği gerekçesiyle Türkiye'yi manevi tazminat olarak 10 bin Euro, mahkeme masrafları için de 2 bin Euro tazminat ödenmeye mahkûm etti. (**"Vicdani Retçi Mehmet Tarhan Kazandı"**, <http://www.radikal.com.tr>, 17.07.2012)

2- Gözaltında işkence davasından *Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi*'nde (AİHM) mahkûm olan

Türkiye, dönemin Demokratik Halk Partisi (**DEHAP**) Ardahan ilçe başkanı *Ferhat Kaya*'ya toplam 13 bin 750 Euro (31 bin 625 TL) tazminat ödeyecek. Kaya'ya işkence yapan polisler hakkında açılan davada, sağlık raporuyla belgelenen yaralanmaların "polise direndiği için" olduğuna karar verilmişti. Polisler hakkındaki dava düştü ancak Kaya, devlet malına zarar vermek ve hakareten hapis cezası aldı. AİHM, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin (AİHS) 3. maddesindeki işkence yasağının ihlal edildiğine karar vererek Türkiye'yi suçlu buldu. (**"Türkiye İşkenceden Mahkum Oldu"**, <http://bianet.org>, 27.09.2012)

DUYURU

1- Çağdaş Hukukçular Derneği, polis şiddetine uğrayan vatandaşlara destek için 'İMDAT POLİS' hattı kurdu. Numara da: '444 155 9'. Projeyi, İstanbul Barosu ve Tabipler Odası da destekliyor; İstanbul Barosu'nda bir 'İşkence Kurulu' da oluşturuldu. Kurulda 5 avukat yer alacak. Çağdaş Hukukçular Derneği'nden 200 avukat gönüllü olarak çalışacak.

AÇIKLANAN RAPORLAR

1- İnsan Hakları İzleme Örgütü (Human Rights Watch/HRW) bugün "Adalet Vakti: Türkiye'de Doksanlarda Gerçekleşen Faili Meçhul Cinayetler ve Kayıplar İçin Cezasızlığın Sona Erdirilmesi" isimli bir rapor yayımladı. İnsan Hakları İzleme Örgütü raporunda, Türkiye'nin güvenlik gücü mensuplarının ve kamu görevlilerinin cinayet, kayıp ve işkence suçlarından kovuşturulmasının önündeki zamanaşımı hükümleri, tanıkların sindirilmesi ve benzeri engellerin aşılması için harekete geçmesi gerektiğini ifade etti. Raporun tamamı için Bkz. http://www.bianet.org/files/doc_files/000/000/676/original/turkey0912tu.pdf ("HRW RAPORU, Faili Meçhul Cinayetler ve Kayıplar için Cezasızlık Sona Ermeli", <http://bianet.org>, 03.09.2012)

2- *Hapishaneler İzleme Kurulu*, 2011'de hapishanelerden gelen mektuplardan, yapılan başvurulardan ve

Polis tarafından şiddet gören vatandaş '444 155 9'u arar aramaz en yakındaki avukat olay yerine gidecek. Sağlık raporlarının acilen alınması için Tabipler Odası devreye girecek. Çalışma ilk etapta İstanbul'da uygulanacak. Daha sonra diğer illere de yayılması amaçlanıyor. ("ALO 'İMDAT POLİS", <http://www.aksam.com.tr>, 17.08.2012)

basından elde edilen bilgilerden derlediği "2011 Hak İhlalleri Raporu"nu açıkladı. Kurul, Türk Tabipleri Birliği (TTB), Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonu (DİSK), Kamu Emekçileri Sendikaları Konfederasyonu (KESK), Türkiye İnsan Hakları Vakfı (TİHV), İnsan Hakları Derneği (İHD), Çağdaş Hukukçular Derneği (ÇHD) ile Tutuklu Hükümlü Aileleri Yardımlaşma Derneği (TAYAD) temsilcilerinden oluşuyor. Hapishaneler İzleme Kurulu'nun 2011 raporuna göre de işkence hapishanede devam ediyor; geçen yıl 724 kişi cezaevinde işkence ve kötü muamele gördü, 44 mahpus yaşamını yitirdi. Raporunda, hapishanelerdeki ağır tecride ve sohbet hakkının uygulanmamasına dikkat çekildi. Raporun tamamına <http://www.ttb.org.tr/index.php/Haberler/hik-3312.html> adresinden ulaşabilirsiniz. ("İşkence Hapiste de Devam Ediyor", <http://bianet.org>, 17.09.2012)

MEVZUAT

1- 6332 sayılı Türkiye İnsan Hakları Kurumu Kanunu çıktı. (30 Haziran 2012 tarihli ve 28339 sayılı Resmi Gazete)

2- Hukuki Uyuşmazlık Değerlendirme Komisyonunun Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik çıktı. (4 Temmuz 2012 tarihli ve 28343 sayılı Resmi Gazete)

3-6352 sayılı Yargı Hizmetlerinin Etkinleştirilmesi Amacıyla Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması ve Basın Yayın Yoluyla İşlenen Suçlara İlişkin Davaya ve Cezaların Ertelenmesi

Hakkında Kanun çıktı. (5 Temmuz 2012 tarihli ve 28344 sayılı Resmi Gazete)

4- 5271 sayılı CMK'nın 234. maddesinin (1) numaralı fıkrasının (b) bendinin (3) numaralı alt bendinde yer alan "... vekili aracılığı ile..." ibaresinin Anayasa'ya aykırı olduğuna dair iptal kararı. (21 Temmuz 2012 tarihli ve 28380 sayılı Resmi Gazete)

5- Anayasa Mahkemesine yapılacak olan bireysel başvuruların harç kapsamına alındığına dair Harçlar Kanunu Tebliği çıktı. (25 Temmuz tarihli ve 28422 sayılı Resmi Gazete)



Avrupa Komisyonu



Bu Proje Avrupa Komisyonu ve Açık Toplum Vakfı tarafından desteklenmektedir.